

Isaias

Maipanggep Sin Libro Ay Nay

Si Isaias et mandindinamag ay mamadton Diyos ay nanbeey ed Jerusalem sin naodi ay partin di maikawao ay siglo B.C. Mabalin ay magodwa din inpadto na ay linaon din libro ay nay:

1) Kapitulo 1-39 et maipanggep sin kinasanton Diyos ya din panakabalina ay mangituray sin intiro ay daga. Gapo sin kinasanto na, kalkaliget na din lawa ay ogalin di ipogaw na ed Juda, nam-named din baken nalinteg ay iyat di oopisyal ay manturay. Isonga inpaipadton Diyos en Isaias ay dosaena din taga-Juda ya odom ay nasyon babaen sin nasyon ay Assyria ya Babilonia mo adi da kasin mansagong en sisya. Inpadton aben Isaias ay omalin to di polin David ay manturay et wadan to di timpon di talna sin intiro ay daga begew en sisya.

2) Kapitulo 40-66 et sakopena di timpo ay enggay naabak di taga-Juda yan naikaan di odom en daida ta manbeey da ed Babilonia. Isonga nadismaya da ya namagay namnama da. Inpadton Isaias ay wayawayaan ton Diyos daida ta somaa da ed Jerusalem. Inpaammo na abe din planon Diyos ay mabindisyonan am-in ay nasyon babaen sin ipogaw na. Ad-adoy madtengan isna ay padto ay maipanggep sin omali ay Messias ay makwani en Baan Diyos. Di maipanggep sin nangikaskasabaana sin siged ay damag et wada

sin 61:1-2. Di maipanggep abe sin nanligatana et madtengan sin 52:13-53:12.

Din Linaona

Pamagbaga ya karkari 1-12

Din panosaan Diyos sin nanasyon 13-23

Din pangokoman Diyos sin kaipoipogaw ya tolong na sin ipogaw na 24-27

Odom ay pamagbaga ya karkari 28-35

Ari Hezekias ya din taga-Assyria 36-39

Din kaisalakanan ya kabaroan di Israel 40-48

Din baan Diyos ya din somigedan kasin di Israel 49-57

Din kaisalakanan ya dosa ay eng-enggana 58-66

Din Nanyamyaman Diyos Sin Ipogaw Na (1:1-20)

¹ Naisolat sin libro ay nay din inpaammon Diyos ay mapasamak ed Juda ya Jerusalem. Inpaammo na en Isaias ay anak Amoz sin timpon da Uzzias, Jotam, Ahaz ya Hezekias ay aari ed Juda.

² Kanan Isaias: Dengngen yo ay daya ya daga, tan si Diyos nan mankali. Kanana, “Din an-ak ko ay inayowanak ya inpadakdakek et kinontra das sak-en. ³ Din baka et ammo day akin oka en daida. Ammon aben di dangki din pamakpakanan di apo na. Ngem din ipogaw ko ay Israelita et adi da am-ammos sak-en, adi da aben maawatan din pangay-ayowanak en daida.”

⁴ Ay apaw kayo! Managbasol ay nasyon, ipogaw ay nadadagsenan sin pag lawa ay am-amagen da, makadadael ay an-ak Diyos, sinigaan ya dinokogan yos Yahweh, ya laslasoyen yos sisya ay nasantoan ay Diyos di Israelita. ⁵ Apay nga

itoltoloy yo ay mangonkontra? Ay layden yo ay matapian din dosa yo? Enggay pag bayang san toktok yo yan baken mayat di likna ya nemnem yo. ⁶ Pag bayang manipod dapan engganang toktok yo. Magay nasalon-at ay partin di awak yo. Adi nadalosan din sogat yo, adi naagasan ya nabedbedan.

⁷ Golpi ay nadadael din ili yo ya napooan din siyodad. Sin sangoanan yo, okaen di mangili din daga yo ya dadaelen da. ⁸ Say mabay-an anggoy din siyodad ay Zion ay kaman siyodad ay linilikob di kagobat da. Maiarig si abong di manbanbantay si obas ono pipino. ⁹ Mo adi inpalobos Diyos ay Kangatoan ay Turay ay way at-atik ay makalasad, mamingpingsan koma ay madadael ed Zion ay kaman ed Sodoma ya Gomorra.

¹⁰ Dakayo ay papangolo ya man-ili, mais-o din ogali yo sin taga-Sodoma ya Gomorra, isonga dengngen yo din kanan Diyos ay daydayawen tako. ¹¹ Siya na din kanana. “Ay kanan yo en malaydanak sin ad-ado ay datdaton yo? Enggay naomaak sin kakarnero ay idaton yo ay mapooan ya din tabtaban di kamayatan ay animal yo. Adiak malaydan sin dadan di karnero, kalding ya bomaro ay baka. ¹² Sinoy nangipalobos en dakayo sin omalian yo sin sangoanak ay mangipakadodogis sin Timplok? ¹³⁻¹⁴ Isaldeng yo ay mangiali si daton ay magay silbi na, tan enggay naomaak sin insinso yo. Sigaak ay mangil-ila sin katoptopogan yo ay mansilibrar sin Fiestan di Beskan di Bowan, Agew ay Pan-illengan ya odom pay ay silsilibraran yo ya banbanolen yo, tan enggay inpakadodogis din basbasol yo et sinmadotak

ay mangil-ila. Maiarig das karga ay tinitilid ko yan enggay nabbayak ay manitilid. ¹⁵ Olay mo ingato yo din takkay yo ay mankararag en sak-en et pandokogak dakayo. Adiak patgan din kararag yo, tan namansaan din takkay yo si dada. ¹⁶ Owasan yo din basbasol yo ta malinisan kayo. Isaldeng yo ay mangamag si basol sin sangoanak. ¹⁷ Adalen yo ay man-amag si siked. Ilaen yo ta say amagen yo din nalinteg. Badangan yo din mapalpaligat ya badangan yo din olila ya nalasang ay manonton si kalintegan da.”

¹⁸ Kanan aben Diyos, “Ed wani, omali kayo ta manlinawag tako. Olay mo palalo ay manbalanga din mansa yo begew sin basol yo, ngem linisak dakayo et pakilatek dakayo ay kaman andap ya dotdot di karnero. ¹⁹ Mo silalayad kayo ay mantongpal en sak-en, gon-oden yo din kamayatan ay apit sin daga. ²⁰ Ngem mo adi kayon tongpalen sak-en ya komontra kayo, matey kayo babaen si kampilan.” Si Diyos ay mismo di nangibagas na.
21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

2

Din Omalin To Ay Timpon Di Talna (2:1-5)

¹ Sinay di inpaammon Diyos en Isaias ay anak Amoz maipanggep ed Juda ya Jerusalem. ² Mo domteng di maod-odi ay agew, manbalin ay kangatoan ay dontog din naisaadan di Timplo ay panbeeyan Diyos. Emey sidi di kaipoipogaw ay mapo sin ad-ado ay nasyon. ³ Kanan da, “Omali kayo ta mantikid tako sin dontog Diyos ta emey tako sin Timplon Diyos ay daydayawen di Israelita. En

tako ta itdo na din laydena ay amagen tako ta say manbiyag tako ay maikompas sin laydena.” Kanan da di, tan din it-itdon Diyos et mapo ed Jerusalem ay makwani abe en Zion, tan isdi di makikalkaliana sin ipogaw na.

⁴ Singpaenan to din adi pankikinaawatan di nanasyon. Pandayen da din kampilan da si alado ya din gayang da si kompay. Awni et din nanasyon yan adi dan mansagana para sin gobat ya adi da aben man-gogobat. ⁵ Omali kayo ay polin Jacob ta manbiyag tako ay maikompas sin layden Diyos ay inpaammo na en datako.*

*Din Pangipababaan Diyos Sin Nangato Di Nem-nem Na
(2:10-18)*

Pag kanan Isaias en dinokogan Diyos din ipogaw na gapo sin nanaydayawan das sinan didiyos ya gapo abe sin odom ay basbasol da et inpadto na ay mapasamak dana en daida. (2:6-9)

6 7 8 9

¹⁰ Mantabon dan to si liyang sin kad-an di batbato ya man-osok da sin lota ta ilisian da koma din kaeegyat ay panosaan Diyos en daida ya itabonan da din mankoniniing ay kinadiyos na. ¹¹⁻¹² Domteng to di timpo ay maipababa din mangipangpangato si awak da et manpatingga di kinangaton di nemnem da. Sin agew ay doy, amin din maibilang ay nangato et maipababa da, et si Diyos anggoy di maipangato ya maidayaw. ¹³ Poyoenan to amin din nakayang ay sidro ed Lebanon ya makneg ay kakaiw ed Basan.

---

* 2:5 Mikias 4:1-3.

¹⁴ Singpaena abe din nakayang ay dodontog ya bilbilig ¹⁵ ya dadaelena din nangangato ay pantamtamangan di gowardiya ya batog ay alad di ili. ¹⁶ Ilned na olay din kadakdak-an ya kamayatan ay bapor. ¹⁷⁻¹⁸ Siya di et maipababa din mangipangpangato si awak da et manpatingga di kinangaton di nemnem da. Sin agew ay doy, mamingpingsan ay mamaga di sinan didiyos, et si Diyos anggoy di maipangato ya maidayaw. ^{19 20 21 22}

3

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26

4

1

Din Panosaan Diyos Ed Jerusalem Ya Din Somigedana Kasin

(4:2-6)

Sin agew ay doy, ipakaan Diyos din makan ya mainom ed Juda ya Jerusalem, pati din tuturay, sosoldado, mamadto ya nalaing ay karpintiro ya manpanpanday. Maga di manglayad ay mangituray sin ipogaw ay mabay-an et man-asipaligat da et anggoy. Mo din babbabai sin ili et makaan din napintas ay bado da, din aritos ya odom ay alatin di awak da. Imbis ay napintas ya mansengew da, mapoltakan ya mabayangan da dowan da aben man-akoo. *(3:1-26)*

² Domteng to di timpo ay din Pingin Diyos et maptermpteng ya madaydayaw,* ya din maapit sin ili et panragragsakan ya it-it-ek din mabay-an ay Israelita. ³ Daida di maibilang ay nasantoan ay naisosolat di ngadan da sin listaan di makalasad ya matago ed Jerusalem. ⁴ Osalen ton Diyos din panakabalina ay mangokom ya kaman apoy ay manglinis sin basol di babbabai ay taga-Jerusalem ya din dada ay naimansa sin ili. ⁵ Mo makdeng di, pawadaen Diyos di liboo sin kaagawan yan apoy sin labi ay manglidom ed Jerusalem ya din ipogaw ay nasinop sisi. Lidoman din panakabalin Diyos din intiro ay ili. ⁶ Kaman tolda ay panlidoman sin segit ya pansidoman sin timpon di pewek ya odan.

5

Kanta Maipanggep Sin Namolaan Si Obas (5:1-7)

- ¹ Para sin laylaydek, waday enak ikanta
     maipanggep sin inobasana:
     Waday inobasana ay mayat di lota na.
- ² Inobla na ya din bato et kinaana,
     kasigedan ay obas di inmola na.
 Pansidoman di manbantay et inamag na,
     siya abe sin panpespesana.
 Ninamnama na ay siged di apitena,
     ngem lawlawa et baw di lames da.
- ³ Isonga kanan din akin daga ay sana,
     “Dakayo ay omili ed Jerusalem ya Juda,

---

* **4:2** Di esa abe ay kaiologan nina sin Hebreo et: Domteng to di timpo ay pagabayen Diyos din molmola ya kakaiw sin ili ta say magmagabay ya maptermpteng. Ilaen abe sin 11:1 ya Zecarias 3:8, 6:12-13.

sino pay di en yo maibaga
 maipanggep en sak-en ya din obas ay enak
 inmola?

⁴ Sino pay di adiak inamag sin enak inmola?
 Apay nga lawlawa di lames na
 yan ninamnamak ay mayat koma?

⁵ Di amagek sin inobasak et siya na:
 Kaanek din naialad ay pagat sin benget na
 ya dadaelek din batog ay alad na
 ta alaben di animal ya igatigatin da.

⁶ Baybay-ak ta olay mabeas da.
 Adiak daldalosan din pingi da
 ya adiak tabtab-okan din poon da.
 Bay-ak ay komotan di pagat daida
 ya bilinek pay din liboo ta adi na paod-
 odanan daida.”

⁷ Naey pay di olog din kanta ay sana.
 Si Diyos ay Kangatoan ay Turay di akin daga.
 Din taga-Israel ya namnamed din taga-Juda
 di maiarig si inobasana
 ya din obas ay inmola na ay panlaylay-
 dana.

Ninamnama na ay din kosto ya nalinteg di ama-
 gen da,
 ngem say maila na, waday manpespese ya
 waday palpaligaten da.

Pag ipadton Isaias ay domteng to di betil sin
 ili da. Kanana en pakaanen Diyos din taga-Juda
 ta maiey da si odom ay ili gapo sin layad da ay
 manbetbeteng ya makiragragsak ya din panigaan
 da ay mannemnem en sisya. Si Diyos ay mismo di

mangayag si addawi ay nasyon ay en mangabak ed Juda ya mangipakaan sin omili. (5:8-30)

8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

6

Din Nangayagan Diyos En Isaias Ay Manbalin Si Mamadto

¹ Sin tawen ay nateyan Ari Uzziyas, inilak si Diyos ay tinmotokdo sin trono na. Maila din kinangato ya dayaw na yan inaplagan din tak-ep di bado na din intiroy ay Timplo. ² Wada di omap-apoy ay paparsua ay mantaytayaw sin ngato na. Sageenem di payak da: dowada di ililingeb da sin ropada ya dowabe sin siki da ya dowadi os-osalen da ay tomayaw. ³ Mansinongbat da ay nangikanta, “Nasantoan, nasantoan, nasantoan si Diyos ay Kangatoan ay Turay. Maila din kinadiyos na sin intiroy ay daga.” ⁴ Inkiweg din kali da din fondasyon di Timplo yan napno si asok din Timplo.

⁵ Kanak si nemnem ko, “Kaasiak pay isna. Madosaak tan lawlawa amin ay kalikyan naitatapiak si ipogaw ay pag kadodogis ya lawlawa di ibagbaga da. Dowan aben inilak si Diyos ay din ari ay Kangatoan ay Turay.”

⁶ Idi siya di, tinmayaw sin kad-ak din esa ay parsua. Iin-genana di man-ganggangab ay oling ay inipit na sin altar. ⁷ Insagid na sin tepek ko yan kanana, “Naisagid na sin tepek mo, isonga ed wani, nalinisan ya napakawan din basbasol mo.”

⁸ Pagak dengngen din kalin Diyos ay kanana, “Sino di ibaak? Sino di ibaa tako?”

Et kinwanik, “Naeyak. Sak-en di ibaam.”

⁹ Pag nan kanan, “En ka ibaga na sin kaipoipogaw: ‘Olay ipasnek yo ay mandenge, maga di maawatan yo. Olay esten yo ay ilaen et adi yo maawatan din mapaspasamak.’” ¹⁰ Kanan Diyos ay nangitoloy, “Panbalinem da nan ipogaw ay nay si adi makaawat, nagodab ya nateweng tan into et mo sagongen das sak-en et maagasan da.”

¹¹ Pagak kanan ay nansalodsod, “Kas-ano ngin di kabayag dana ay mapasamak?”

Kanan Diyos, “Enggana ay madadael amin ay wada sin siyodad ya matey amin ay man-ili. Enggana ay mataynan din bebbeey ya madadael din payew ya nom-a da. ¹² Enggana ay ipaey ko sin addawi din kaipoipogaw et maga polos di mabay-an ay man-ili. ¹³ Olay mo wada anggoy di inkas-into ay mabay-an sin omili, ngem wada kasin di mangabak ya mamse en daida. Maiarig din Israelita si napoyo ay kaiw ay owat din poona di mabay-an, ngem nan poon di kaiw et nasantoan ay bin-i ay gomabay kasin.”

7

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Din Naipadto Ay Maipanggep En Immanuel (7:10-17)

Sin timpo ay nanturayan Ari Ahaz ed Juda, nantotolag da Ari Rezin ed Syria en Ari Peka ed Israel ay en mangobat sin siyodad ay Jerusalem. Inbaan Diyos si Isaias ta ena papigsaen di nemnem Ari Ahaz. Kanana en adi koma madanagan ono emegyat mo adi et ipapasnek na koma ay mantalek en Diyos, tan adi matongpal din planon di doway ay ari ay sana. Mo maipanggep abe sin nasyon ay

Israel, dadlon maabak sin oneg di enemapolo ya lima ay tawen. (7:1-9)

¹⁰ Wada kasin di inpaammon Diyos en Ahaz ay kanana, ¹¹ “Mankedaw ka en Yahweh ay Diyos mo si pangilasinan ay temet-ewa din inkarin Diyos. Mabalin ay olay sino di kedawem ay sinyal, olay mapo ed dallem ay kad-an di natey ono mapod langit.”

¹² Ngem kanan Ahaz, “Aga, sigagak ay mamadas en Diyos.”

¹³ Pag kanan Isaias en da Ahaz, “Dengngen yo ay polin David: Ay adi kayo pay laeng mapnek sin pamadpadasan yo si anos di ipogaw? Ay olay si Diyos ay pansilbilbiak yan padasen yo din anos na sin panigaan yo ay mankedaw? ¹⁴ Isonga din Apo ay mismo di mangidawat si sinyal. Mawad-an din balasang* et man-anak si lalaki ay ngadananas Immanuel. ¹⁵ Mo madakdake ya enggay ammo na di am-amagena, gatas ya anig di kanena. ¹⁶ Adi pay laeng domteng di ay timpo yan enggay magay man-ili sin iturayan di dow a ay ari ay egyatan yo. ¹⁷ Ipalak-am Diyos di palalo ay ligat en sika, sin ipogaw mo ya sin intiro ay pamilyam, tan ibaa na din arin di Assyria. Din ligat ay nay yan nakarkaro mo din amin ay napasamak manipod sin naisianan di Israel ed Juda.” ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵

---

* **7:14** Din kanana sin Hebreo et balasang. Din kanana abe sin Griego (LXX) ay inbagan Mateo sin Mateo 1:23 et balasang ay magay nangiwiwit, tan sin pannemnem di Judio, basta balasang yan laydena ay kalien en magay nangiwiwit.

8

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Din Namagbagaan Diyos En Isaias
(8:11-22)

¹¹ Naliknak din panakabalin Diyos yan binagbagaanas sak-en ay adiak on-onodan din amamagen di kaipoipogaw. Kanana, ¹² “Adi kan makitimpoyog sin kanan di kaipoipogaw ay sana en tolagan di rebelde ya adi kan emegyat sin egyatan da. ¹³ Sak-en et koma ay Diyos ay Kangatoan ay Turay di bigbigem ay nasantoan, sak-en et anggoy di patgem ya egyatam. ¹⁴⁻¹⁵ Mo say iyat mo, laton ay sak-en di pankamangam, ngem mo din nandowa ay ilin di Israelita ya din taga-Jerusalem et maiarigak si bato ay kaisokbaan ya kasogatan di ad-ado en daida. Kamanak aben tagdey ay kaknaan da.” ¹⁶ Dakayo ay pasolot ko, masapol ay bantayan yo ta adi mabalbaliwan nan naisolat ay inpadtok ay inpaammon Diyos en sak-en. Lopilopen yo ya pay-an yo si kaman istam ta adi maoklag. ¹⁷ Dinokogan Diyos din ipogaw na ay polin Jacob, ngem mantalekak en sisya et say pankamangak. ¹⁸ Naeyak ya din an-ak ko ay indawat Diyos ay Kangatoan ay Turay ay manbeey sin Timplo ed Zion. Dakami di inbaa na ay kaman sinyal di mapasamak sin ipogaw na.*

¹⁹ Wadan to di mangibaga ay mandamag kayo sin mansip-ok ya man-gegey ay man-ay-ayasak

---

* **8:18** Mansilbis da Isaias sin an-ak na ay kaman sinyal, tan din ngadan da et way olog da am-in. Din olog di Isaias et “si Yahweh di mangisalakan,” din olog di Sear Jasub et “Waday mabay-an ay mantaoli,” ya din olog di Maher-Salal-Has-Baz et “Alisto ay mansamsam.”

ya mantibitibi. Kanan da, “Ay adi aya koman kedawen di ipogaw mo sinoy ipaammon di kadiyodiyos da ya din kakading para sin matmatago?”²⁰ Ngem siya nay kanak en dakayo. Onodan yo koma din bilbilin ya it-itdon Diyos. Mo din ibagbaga da yan adi maikompas sin kalin Diyos, deda da sin mabolinget ya adi dan edasan din pomataan di agew.

²¹ Awni et madismaya ya mandagaang di ipogaw yan owat dan lomikeliked sin daga. Gapo si dagaang ya bonget da, baosan da din ari da ya din Diyos da. Olay tangaden da ed daya ²² ono isin-eng da din daga, magay maila da mo adi et palalo ay ligat ya kaeegyat ay mabolinget ay say pantongpalan da.

9

Din Maianak Ay Ari (9:1-7)

¹ Ngem olay mo kaman nidi di lak-amen da ay ligat ya mabolinget, makaan to din panladladngitan da. Dandani et ay maibabain din dagan da Zebulun en Naftali,* ngem sin tapin di agew, maidaydayaw din daga ay nay ay wada sin benget di annawa ay lebeng ya sin demang di ginawang ay Jordan ya enggana sin sakop di Galilea ay kanan da en ilin di Gentil. ² Din ipogaw isdi et kaman dan mantetee sin mabolinget, tan kaman nalilibooan din ili da si pese. Ngem awni et ilaen

---

* **9:1** Natongpal din naipadto ay nay sin en nakigobatan Ari Tiglat-Pileser ay taga-Assyria ed Israel manlogi sin 734 B.C. Ilaen abe sin Mateo 4:13-16.

da di somisili ay silaw, tan manpaila sin kad-an da di maninggaw si nemnem da. ³ Sik-a ay Diyos yan paannawaem din ili da et palalo di ragsak da. Gapo sin amagem, manragsak da ay kaman din man-ani ono din manbibingay si sinamsam da. ⁴ Wayawayaam daida sin naibabag-enan da ya kaanem din ligat ay bakbaklayen da. Abakem din nasyon ay mamalpaligat si ipogaw mo ay kaman din inyat mo ay nangabak sin sosoldadon di taga-Midian ed idi. ⁵ Mapooan to amin ay sapatos ya nadadaan ay badon di sosoldado ay nakigobat. ⁶ Tan maianak en datako di esa ay lalaki ay mangituray en datako. Mangadanan to si Nalaing ay Mamagbaga, Manakabalin ay Diyos, Ama si Eng-enggana ya Ari ay Mangipawadas Talna. ⁷ Sisy di maisokat en Ari David ay manturay. Pomigsa ay pomigsa din panturayana ya kanayon ay natalna, tan pag kosto ya nalinteg di iyat na ay manturay manipod ed wani ya si eng-enggana. Awni et dad-lon amagen Diyos ay Kangatoan ay Turay dana.

Din Panosaan Diyos Sin Israelita Ya Taga-Assyria

Ngem sin timpon pay laeng Isaias, palalo ay dosaen Diyos din Israelita, tan inapati da ay manbasbasol yan adi da mansagong en Diyos. Maga polos di pamosposan da sin omalian di taga-Assyria ay makigobat. Ngem mo makdeng ay dosaen Diyos daida babaen sin taga-Assyria, dosaena met laeng din arin di Assyria ya din sosoldado na gapo sin nangipangatoan da sin awak da. Bigla ay pansakitena din sosoldado ay sana, et atik da di makalsot. (9:8–10:19)

8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Din At-atik Ay Israelita Ay Mantaoli En Diyos (10:20-23)

²⁰⁻²¹ Sin doy ay timpo, wada di mabay-an sin polin Israel ay mansagong kasin en Diyos ay Manakabalin. Makaan di talek da sin nasyon ay namalpaligat en daida ta say pantalkan da anggoy si Yahweh ay din nasantoan ay Diyos da. ²² Olay mo ad-ado di Israelita ed wani ay kaman din kaadadon di darat sin baybay, at-atik anggoy di mantaoli, tan enggay inkeddeng Diyos di kostokosto ay dosan di ipogaw na. ²³ Tet-ewa ay tongpalen Apo Diyos ay Kangatoan ay Turay din inbaga na ay dosaena din intiro ay ili. ^{24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34}

11

Din Natalna Ay Panturayan Din Polin Jesse (11:1-11)

¹ Maiarig din polin Jesse* si kaiw ay napoyo ngem pomngi din poona, asi gomabay ya manlames din pingi. Say kaiarigana tan wadan to kasin di man-ari ay mapo sin poli na. ² Mantee en sisya din Ispiriton Diyos ay mangidawat si sirib ya panakaawat. Idawat na abe di laing na ay mangikeddeng si kosto ya din kabaelana ay mangipatongpal sin ikeddeng na. Ammo na ya patgena si Diyos ³ et malaydan ay mansilbi en

---

* **11:1** Si Jesse et aman Ari David, isonga din omali ay Messias et maibilang ay polin Jesse ono polin David.

sisya. Adi na ibasar din iyat na ay mangokom sin ilaena ono dengngena. ⁴ Nalinteg din iyat na ay mangokom sin nabiteg ya salaknibana din kalintegan di napakombaba. Babaen sin kali na, dosaena din managbasol isnan daga ya kedden-gana ay matey di odom en daida. ⁵ Nalinteg ya matalek ay mangituray sin ipogaw na. ⁶ Sin doy ay timpo, mankokoyog dan to din atap ay aso ya karnero, leopard ya kalding. Man-okob dan to di baka ya layon yan anan-ak di mangayowan en daida. ⁷ Man-okob dan to di baka ya oso yan mandaag din anak da. Mangan da abes garami din layon ay kaman din baka. ⁸ Olay man-ayam di anak sin asag-en di nagitaan ay eweg et adi na katen. ⁹ Maga di pan-egyatan ay pomse ono domadael sin dontog Diyos, tan mapno din daga si ipogaw ay mangammo ya mamati en Diyos ay kaman din iyat di baybay ay napno si danom.

¹⁰ Sin doy ay timpo, din polin Jesse ay sana et kaman naikayang ay bandila ay kasinopan ya pankamangan di ipogaw ay mapo sin kailiili isnan daga. Matopog da sin kad-ana, et manbalin to ay maptermpteng ya madaydayaw din ili ay panturayana. ¹¹ Sin doy ay timpo, ipailan Diyos kasin din panakabalina ay mangipataoli sin ipogaw na ay nabay-an.† Ipasaa na din wada ed Assyria ya ed Egipto, ya din il-ili ay Patros, Sudan, Elam, Babilonia, Hamat ya din il-ili ay linilikob di baybay.
12 13 14 15 16

---

† **11:11** Din damo ay nangipataolian Diyos sin ipogaw na sin kosto ay ili da et din napoan da ed Egipto sin timpon Moses.

12

Kanta Ay Pangidayaw En Diyos

¹ Sin doy ay timpo ay domteng to, kanan din ipogaw ay mangikanta:

“Sik-a ay Diyos, idaydayaw kos sik-a,
tan olay mo inmibonget ka,
ngem nasokatan din bonget mos liwliwa.

² Sik-a ay Diyos di omisalakan,
adiak emegyat tan sik-a di enak pantalkan.
Tan sik-a di kapoan di panakabalin ya pigsak,
ya begew en sik-a, naisalakanak.”

³ Manragsak kayo sin pangisalakanan Diyos Apo
ay kaman din ragsak di manbigaw ay man-
akdo.

⁴ Mo domteng di ay timpo et kanan yo,
“Idaydayaw yo si Diyos ya manpatolong kayo.
Dad-aten yo sin amin ay nasyon din inamag na
ya ipaammo yo din kinangato na.

⁵ Mankanta kayo ay mangidayaw en sisya
gapo sin nakaskasdaaw ay inam-amag na.
Ipaammo yo sin intiro ay daga.

⁶ Dakayo ay Israelita, manbogaw ya mankanta
kayo
ay man-ili ed Zion gapo sin ragsak yo.
Tan nangato din nasantoan ay Diyos yo
yan wada sin kad-an yo.”

13

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

Din Panosaan Diyos Ed Babilonia
(13:19-22; 14:1-7,12-17)

Pag waday ipadton Isaias ay maipanggep sin pangipababaan ya panosaan Diyos sin ari ed Babilonia ya din panturayana. Kanana: (13:1-18)

¹⁹ Ed Babilonia di kamaptengan ay ili yan it-it-ek din ipogaw ay wadas di, ngem awni et bakasen Diyos ay kaman din inyat na ay nanadael ed Sodoma ya Gomorra. ²⁰ Maga kasin di man-ilis di si eng-enggana. Olay din lomikeliked ay Arabo et maga di en mangiamag sin tolda nas di, yan maga abes di di mangipasastol si karnero. ²¹ Manbalin to ay panbeeyan anggoy di animal ya titit ay mantees kadardaran. Isdi di pan-obongan di kop, ya man-ayam abe di atap ay kalding sin nadadael ay beey. ²² Din nankangangato ya nankamapteng ay beey di baknang et manbalin si owat panngakngakan di atap ay aso. Dandani et di kadadaelan di Babilonia, enggay nabibilang di agew na.

14

¹ Seg-angan ton Diyos kasin din polin Israel yan kasinan panbalinen daida si ipogaw na. Ipataoli nas daida sin kosto ay ili da et wada abe di mangili ay maitapi en daidas di. ² Ad-ado ay nasyon di tomolong sin Israelita ay mantaoli sin ili da ay siya met laeng din ilin Diyos, asi da mansilbi ay bag-en da. Din nangibalod ya namalpaligat sin Israelita ed idi yan daidan to di ibalod ya paligaten din Israelita.

³ Ipasaldeng ton Diyos din ligat ya ladingit ya kaseseg-ang ay kasasaad di ipogaw na ay bag-en. ⁴ Sin pangamaganas di, lasoyen da din ari ed

Babilonia ay mangwani, “Kaman nidi baw di nantongpalan din natangsit ay doy! Maga kasin di paligatena! ⁵ Enggay kinaan Diyos din panakabalin din doy lawa ay ipogaw ay manturay. ⁶ Palalo ay pinalipaligat nas bonget na din ipogaw sin kailiili ay inabak na. ⁷ Ngem ed wani, sinmaldeng di gobat et tinmalna din kailiili isnan daga, isonga mankanta amin di ipogaw begew si ragsak da.”
8 9 10 11

¹² Natekdag ka baw ay napod langit, sik-a ay makwani en batakagan ay kaman anak di pat-a. Ed idi, sik-a di nangabak sin kailiili, ngem ed wani, naitpig ka isnan daga. ¹³ Kanam si nemnem mo, “Ngomatoak ed langit ta isaad ko din tronok sin ngaton di talaw ay inamag Diyos. Tomokdoak ay manturay sin toktok di dontog ay addawi di kadana ed amyanan ay kasinsinopan di kadiyodiyos. ¹⁴ Ngomatoak sin ngaton di liboo et panbalinek din awak ko ay kaman si Diyos ay Kangatoan.”
¹⁵ Say kinwanim sa si nemnem mo, ngem din nantongpalam baw et naipababa ka ed dallem ay kad-an di natey. ¹⁶ Din wadas sa et isisin-eng daka. Nasdaaw da ay mannemnem sin lawa ay nantongpalam. Kanan da, “Ay si naey aya din ipogaw ay nangikiweg sin kailiili isnan daga? ¹⁷ Ay mabalin aya ay sisya di nanadael si piga ay siyodad et nanbalinena din lobong si kaman kadardaratan? Ay sisya abe di nanigaan ay mangipawaya sin inpabalod na ta somaa da? Ay apaw na!” kanan da. 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32

15

16

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

17

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

18

1 2 3 4 5 6 7

19

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

20

1 2 3 4 5 6

21

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

22

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

*Din Adi Nanbabawian Di Taga-Jerusalem**(22:12-14)*

Pag wada abe di inpadton Isaias ay maipanggep sin kaabakan di ili ay Assyria, Filistia, Moab, Damascus, Sudan, Egipto, Edom, Arabia ya Jerusalem. (14:24-21:17)

Mo maipanggep ed Jerusalem, kinwanin Isaias en waday kagobat da ay nanglilikob sin siyodad. Inamag din omili din kabaelan da ay mangipakneg sin batog ay alad di ili ya nan-olnong da abes danom ya odom ay kasapolan da, ngem adi dan ninemnem si Diyos ta sisya koma di

pantalkan da. Isonga intoloy Isaias ay nangwani: *
(22:1-11)

¹² Sin timpo ay doy, inayagan Diyos ay Kangatoan ay Turay si dakayo ta man-oga ya manladin-git kayo. Binilinas dakayo ta koskosan yon toktok yo ya manbado kayos sako. ¹³ Ngem nasis-iyek ya nanragragsak kayo. Nanparti kayos baka ya karnero et nansidsida kayos karni ya nan-in-inom kayos arak. Kanan yo, “Mangan tako, man-inom tako tan mo si bigat et matey tako.”† ¹⁴ Isonga kanan Yahweh en sak-en, “Adi mapakawan nan lawa ay am-amagen da sin intiro ay biyag da.” Siya sa di inbagan Diyos ay Kangatoan ay Turay.

Din Saad Da Sebna En Hilcias
(22:15,19-23)

¹⁵ Pag omibaa si Yahweh ay Diyos ay Kangatoan ay Turay ta enak anapen si Sebna ay din nado-tokan ay makaammo sin palasyo ta ibagak na en sisya: ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ Kaanen dakan to en Diyos sin nangato ay saad mo et ipababa daka. ²⁰ Kanan Diyos en sik-a, “Sin agew ay sana, ayagak to din baak ay si Eliakim ay anak Hilcias. ²¹ Ipaosal kon to en sisya din nagayad ay badom ya bilkom ay ari. Idawat ko en sisya din am-in ay panakabalin ay naidawat ed idi en sik-a et sisya di manbalin ay panakaaman di ipogaw ed Jerusalem ya Juda. ²² Idawat ko abe en sisya din sosin di palasyon

---

* **22:11** 22:1-13 Din naipadto ay nay et kaman enggay nakdeng sin pangilan Isaias. Kanan di odom en natongpal sin nakigobatan Ari Sennakerib ay taga-Assyria ed Jerusalem sin 701 B.C. ono din nangabakan Ari Nebukadnezzar ay taga-Babilonia ed Jerusalem sin 588-586 B.C. † **22:13** Corinto 15:32.

David. Din bokatana, maga di makain-eb. Din in-eb na, maga di makabokat.‡ 23 Estek ay isaad sin turay na ay kaman din pasek di tolda ay nas-et ay naipalok et manbalin ay kaidayawan din intiro ay pamilya na.” 24 25

23

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

24

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

25

Kanta Ay Pangidayaw En Diyos (25:1-9)

Pag ipadton Isaias ay dosaen Diyos ed Tiro ta maipasaldeng di pannigosyoan das bapor si pitopolo ay tawen. Kanana abe en dosaen Diyos din intiro ay lobong ta dadlon madadael. Ngem pag mankanta ay mangidayaw en Diyos begew sin pangokomana sin daga ya din ragsak di ipogaw mo makedeng din timpon di dosa. Kanana: (23:1-24:23)

- 1 Apo Yahweh, sik-a din Diyos ko,
ipangatok ya idaydayaw ko din ngadan mo.
Tan nakaskasdaaw din inam-amag mo,
matalek ka et din planom ed bayag yan
tinongpal mo.
- 2 Dinadael mo din dadakke ya naaladan ay kailiili.
Din siyodad ay insaad di mangili
et madadael ay adi polos maitaoli.
- 3 Isonga din nanasyon ay makedse ya napipigsa

‡ 22:22 Naipaammo 3:7.

et idaydayaw ya egyatan daka.

⁴ Din nabiteg ya kakkaasi, sik-a di pankamangan da.

Sin pewek, sik-ay manalaknib en daida,
sin podot di segit, sik-ay panlidoman da.

Din natangsit ay ipogaw et kaman pewek ay napigsa

⁵ ya kaman aben atong di namgaan ay daga.

Ngem sik-a ay Apo, inpaginek mo din kalaban mi,
inpaginek mo din bogaw di mangili.

Kaman din iyat di liboo ay mangipaliteng
sin kaagawan ay palalo ay man-atong.

⁶ Sin tapin di agew, isaganaan Diyos ay Kangatoan
sin dontog ay Zion

di esa ay ragragsak ay ad-ado di makan,
makan ya arak ay kam-isan
para sin amin ay nasyon.

⁷ Kaanenan to sin dontog ay Zion
din panladingitan ay kaman namabalkot si
amin ay nasyon.

⁸ Din pese et kaanenas eng-enggana.
Ponassenan to am-in ay lowa.

Kaanena din naibabainan di ipogaw na isnan in-
tiro ay daga.

Si Apo Diyos ay mismo di nangibaga isna.

⁹ Sin isdi ay agew et kanan dan to,
“Sisya din Diyos tako.

Nantalek takon sisya et insalakanas datako.

Manragsak   tako   ngarud   sin
nangisalakananan datako.” ^{10 11 12}

26

Din Tolong Diyos Sin Ipogaw Na (26:1-8,19)

- 1 Domteng to di timpo ay siya na di maikanta sin
ili ay Juda:
Din siyodad tako et napigsapigsa!
Tan si Diyos ay mismo di kaman makneg ay alad
na
ay manalaknib ya mangisalakan sin ipogaw
na.
- 2 Din segpan di siyodad, bokatan yo koma
ta din kaipoipogaw ay nalinteg ya senggep da.
- 3 Sik-a ay Diyos di mangidawat si tet-ewa ay talna
sin adi mankeyat ay mantalek en sik-a.
- 4 Mantalek kayo si eng-enggana en Diyos Apo,
tan kaman makneg ya komakaman ay bato
ay say kanayon ay pankamangan tako.
- 5 Din nangato et inapababa na.
Dinadael na din napigsa ay ili da
ya tinokang na din alad na.
- 6 Ed wani din nabiteg ya napalpaligatan et gati-
gatinan da
din nabakas ay siyodad ay sana.
- 7 Sik-a ay Diyos di mangipasiged
ya maningpa sin danan di nalinteg.
- 8 Tongpalen mi din laydem ya mantalek kamin
sik-a.
Magay odom si anapen mi mo adi et sik-a.
- 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 Din matey et matago da,
matago kasin din awak da.
Amin ay wada sin kaot da,
matago da ay mangibogaw si ragsak da.

Kaman din panibogan di odan si mola ta matago da,
say iyat Diyos sin natenatey ay manago en daida. ²⁰ ²¹

27

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

28

1 2 3 4 5 6 7 8

(28:9-13)

Pag dayawen Isaias si Diyos begew sin panosaanan to sin kaipoipogaw isnan daga ay nakabasol. Abakenan to din kalaban di Israelita ya ayowanana din ipogaw na ay kaman din mangay-ayowan si kaobasan. Dayawen aben Isaias si Diyos tan kaanenan to din basol di ipogaw na ya pasaldengena din panaydayawan das sinan didiyos. Asi na aben itaoli din ipogaw na sin kosto ay ili da ay mapo sin kailili ay naiwarasan da.

Pag ipadton Isaias din omalian di taga-Assyria ay manadael ed Samaria ay kapital di Israel. Tan olay din mamadto ya papadi ed Israel yan maka-beteng da ya adi da kabagbagaan. (26:20–28:8)

⁹ Manmayotmot da ay kanan da, “Ay sino pay di kanan nisa en itdoana? Maibagay anggoy sa sin anak ay kaposposot na. ¹⁰ Tan ipidwapidwa na ay mangitdo si esa ya esa ay letra ya linya ya leksiyon.”

¹¹ Isonga kanan Isaias, “Mo adi kayo domdom-nge, wada di ibaan Diyos ay mapo sin addawi ay ili ay mankalis natken ay kali ta say ibaga da en

dakayo din layden Diyos ay maibaga.* ¹² Kanana en idawtanas dakayo si talna ya pan-illengan, ngem adi yo inkaskaso. ¹³ Isonga panbalinen Diyos din kali na en dakayo si kaipidwapidwaan di esa ya esa ay letra ya linya ya leksiyon ta say mo mandan kayo, et mansanod kayo ay matokang. Masogatan kayo et madpap ya maibalod kayo.”

Din Dosan Di Lawa Ay Manturay

(28:14-22)

¹⁴ Dakayo ay makalaso ay mangituray si ipogaw isnan Jerusalem, dengngen yo din kalin Diyos. ¹⁵ Ilaslastog yo en nakitolag kayo sin pese ya din kad-an di natey. Namnamaen yo ay olay domteng di kaeegyat ay dosa sin biyag yo, tan nalaing kayo ay man-etek et say namnamaen yo ay pangsalin sin awak yo ono say pantabtabonan yo.

¹⁶ Isonga siya na di kanan Yahweh ay Diyos, “Isaad ko ed Zion di napadas ya nabanobanol ay bato. Makneg di ay pansaadan ay mangipakneg sin beey. Adi polos mababainan di mantalek en sisya. ¹⁷ Din palteng ko yan kinalinteg, din boyon ko yan kinasiged.” Ngem din et-etek ay pantaltalkan yo ay pangsalin sin awak yo et magay silbi na, tan adi pasien di kalaban yo mo adi et abaken das dakayo ay kaman din iyat di dalalo ya layos ay manadael si beey. ¹⁸ Awni et maponas din nakitolagan yo sin pese ya din kad-an di natey. Mo domteng din kaeegyat ay dosa et maabak kayo ay kaman kayon magatigatinan. ¹⁹ Kanayon to ay manligat kayo. Innagew ya linablabi ay lak-amen

---

* **28:11** 1 Corinto 14:21.

yo. Manpayegpeg kayos egyat yo tonggal waday baro ay ipaammon Diyos en dakayo. ²⁰ Maiarig kayo si ipogaw ay padasena ay maseyep si aptik ay katri ya igaley na di adi omanay.

²¹ Awni et makigobat si Diyos ay kaman din inyat na sin dontog ay Perazim ya sin tanap ed Gibeon† ta tongpalena din panggep na, olay mo kaman natnatken di amagena en dakayo ay ipogaw na. ²² Isaldeng yo ngarud ay manglaslasoy sin pamagbagak en dakayo ta adi masepsep ay domagsen di dosa yo. Tan inpaammon Diyos ay Kangatoan ay Turay en sak-en din naikeddeng ay dosan di intiro ay ili. ^{23 24 25 26 27 28 29}

29

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Din Naipadto Ay Maipanggep Ed Jerusalem (29:13-24)

¹³ Kanan Diyos, “Da nay ay ipogaw et omidaydayaw da anggoy sin kali da, ngem baken tet-ewa ay napo sin nemnem da. Din panaydayawan dan sak-en et maibasar sin owat bilbilin di ipogaw ay inadal da.* ¹⁴ Isonga kibtotek daida si mansasaruno ay ligat ay adi da ninamnama. Et magan to di silbin din laing di nalaing.”

¹⁵ Inayan pay di pantongpalan din mangilimed si plano da en Diyos et ipagarup da en magay makaila ya makaammo sin am-amagen da.

¹⁶ Baliktaden dan katet-ewa na. Kaman

† **28:21** Sin dontog ay Perazim, binadangan Diyos si Ari David ay mangabak sin Filisteo (2 Samuel 5:20). Sin tanap abe ed Gibeon, ad-adoy pinsen Diyos ay Amorreo babaen si dalalo. * **29:13** Mateo 15:3,4.

dan kankanan en baken nangatngato din mandamdamily mo din dinamili. Ay mabalin aya ay kanan di kalamba ay pinken di esa ay ipogaw, “Adi kan pinomke” ono “Adi kan ammoy am-amagem”?

¹⁷ Sinkaattikan et manbalin din kakadkadaan ed Lebanon si daga ay magabay di mola downan pay din namolaan ay daga et maibilang to si kada. ¹⁸ Sin doy ay timpo, dengngen to di nateweng din maibasa ay libro yan makaila abe di nagodab ay manbibiyag si mabolinget. ¹⁹ Maragsakan kasin din napakombaba ya nabiteg begew sin am-amagen Yahweh ay din nasantoan ay Diyos di Israelita.

²⁰ Sin timpo ay doy di pap-eng din mamalpaligat si iib-a da, din makalaso ya din alisto ay mangamag si lawa. Mamaga dan to am-in. ²¹ Dosaen aben Diyos din mamabpabasol sin ib-a da, din mangan-anap si kali ay pankamalian din nangidarum si nakabasol ta adi makeddengan din way basol na ya din mangitistigos baken tet-ewa ta adi maioyay di kalintegan din magay basol na. ²² Isonga siya na di kanan Yahweh ay Diyos di Israelita ya nangisalakan en Abraham, “Enggay adi kasin maibabain din polin Jacob, adi da bomalanga si bain da. ²³ Tan mo ilaen dan to din an-ak da ay indawat ko, bigbigen da ay sak-en din nasantoan ay Diyos di Israelita et dayawen ya egyatan das sak-en. ²⁴ Din nasangaw si lawa et maawatan dan to din kosto, ya din makamayotmot et layden dan to ay maitdoan.”

30

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

Din Seg-ang Diyos Sin Ipogaw Na (30:18-21,23-26)

Pag ipadton Isaias ay madosa din taga-Juda tan baken si Diyos di nantalktalkan da, mo adi et en da nakitolag sin taga-Egipto ta badangan das daida ay makigobat sin taga-Assyria. Binilin Diyos si Isaias ta isolat na din lawa ay ogalin di ipogaw na ta say waday mangipaneknek sin kinamanagbasol da sin tapin di agew. Kanana en magay silbin din tolong di taga-Egipto et bigla ay madosa din taga-Juda ay kaman kalamba ay dadlon magopak. Madosa da tan kanayon ay tetewengen da din ibagbagan Diyos babaen si mamadto ya adi dan kabagbagan. Ngem pag nan kanan en daida: (30:1-17)

¹⁸ Olay mo siya di, sedsed-en Diyos din pansagongan yo en sisya ta ipaila na di seg-ang na en dakayo. Tan nalinteg si Yahweh ay Diyos et nagasat amin ay mantalek en sisya. ¹⁹ Somaldeng to di pan-og-ogaan yo, dakayo ay man-ili ed Jerusalem. Managseg-ang si Diyos et badanganas dakayo mo mankedaw kayo si badang na. ²⁰ Olay mo dosaen Diyos dakayo, kanayon pay dedan ay wada di mangit-itdo en dakayo ay adi masapol ay anapen yo. ²¹ Mo masangaw kayo sin kannawan ono kannigid sin pandanan yo, madnge yo din kali na sin likodan yo ay kanana, “Sinay di pandanan yo.” ²²

²³ Sin agew ay sana, paodanen Diyos mo tonggal manmola kayo et ad-ado di apiten yo ya anawa abe di pastolan di animal yo. ²⁴ Olay din baka ya dangki ay pan-alado yo yan pakanen yo sin kamayatan ay makan ay nas-et ay naisagana. ²⁵ Wadan to di man-oy-oyas ay danom sin am-in ay dontog ya bilig sin agew ay sakopen yo din naaladan ay pantean di kalaban yo et ad-ado di matey. ²⁶ Din selag di bowan et manbalin ay kaman din kapat-an di sey-ang di agew ya mamin pito abe ay kaman din sigod ay kapigsan di sey-ang di agew din sey-ang na. Mapasamak dana sin timpo ay pangagasan ya pamedbedan Diyos sin sogat ay inpalak-am na en dakayo ay ipogaw na.

Salakniban Diyos ed Jerusalem, ngem dadlonan abaken ya dosaen din taga-Assyria. (30:27–31:9)

27 28 29 30 31 32 33

31

1 2 3 4 5 6 7 8 9

32

Din Panturayan Din Nalinteg Ay Ari
(32:1-8,14-20)

¹ Wadan to di ari ay kosto ya nalinteg di iyat na ay manturay ya siya met laeng din oopisyal na. ² Maiarig di esa ya esa en daida si pansidoman mo waday dagem ono pewek. Kaman da aben ginawang ay man-ay-ayos sin kadardatan ono dakdake ay bato ay panlidoman sin man-atong ay lugar. ³ Sin timpo ay doy, am-in ay makaila

et kosto di pangila da ya din makadnge et esten da tet-ewa ay mandenge. ⁴ Manemneman dan to din dalosodos ya mandiwes di kalin din adi mandiwes di kali na. ⁵ Awni et maga di mamanol si naong-ong ya nasikap. ⁶ Tan din naong-ong et magay silbin di kalkaliena ya pag lawa di nemnemenena. Maikontra en Diyos di ibaga na ya amagena. Adi nan pakanen din mandagaang ono painomen din manbigaw. ⁷ Din nasikap abe et pag lawa di panggep na ya am-amagena. Dadaelena din nabiteg babaen sin etek na, ya topapenas daida ay manonton sin kalintegan da. ⁸ Ngem din mabmabadang ya siged ay ipogaw et pag kosto di plano na. Mapaneknekan abe din kinasiged na, tan ipapasnek na ay tongpalen din plano na ay sana.

Dakayo ay babbabai ed Jerusalem, dengngen yo, tan dandani din pangokoman Diyos sin ili ay nay. (32:9-13)

9 10 11 12 13

¹⁴ Mataynan to din intiro ay siyodad ya olay din palasyo. Madadael si eng-enggana din bebbeey da ya din pantean di manbanbantay. Et manbalin din lugar ay doy si pantean di atap ay dangki ya pan-alaban di kakarnero. ¹⁵ Ngem awni et ibaan Diyos din Ispirito na en datako. Din daga ay magay silbi da yan somiged di maimola et ad-adoy maapit sin payew ya nom-a.

¹⁶ Wadan to di kinalinteg sin intiro ay daga. ¹⁷ Din bongan di kinalinteg et talna, isonga mawada di talna si eng-enggana. ¹⁸ Et natalnan

to di biyag din ipogaw Diyos. Magay pandanagan da sin beey da et tomalna di nemnem da. ¹⁹ Olay mo dalaposen di dalalo din kada ya siyodad, ²⁰ naragsak kayon to tan ad-ado di danom ay manibog sin molmola ya nawaya di pan-ayaman din dangki ya baka yo.

33

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

34

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

35

Din Nasantoan Ay Danan

(35:1-10)

Pag kasin ipadton Isaias din panosaan Diyos ed Assyria ya siya abe ed Edom. Ngem mo maipanggep sin ipogaw Diyos ya din ili da, siya na di kanana: (33:1-34:17)

¹ Awni et kaman manragsak din kadardaratan ay magay silsilbi na, tan mansabong dan to di sabsabong sin lugar ay sana. ² Ad-adon to di sabong na et kaman manragsak din daga ay mankanta. Maidawat en sisya din kinapintas di kakaiw sin kadondontogan ed Lebanon, siya abe sin kinamapteng di pastolan sin dontog ay Carmel ya din mangitit ay lota sin tanap ay Saron. Et ilaen to din omili din panakabalin ya kinangaton Diyos.

³ Papigsaen yo din kinmapoy di takkay ya peweg da. ⁴ Kanan yo sin amin ay nadismaya, “Papigsaen yo din nemnem yo ya adi kayon emegyat, tan omali si Diyos ay mangisalakan en dakayo

ya manosa sin kalaban yo.” ⁵ Makaila dan to di nagodab ya makadnge din nateweng. ⁶⁻⁷ Din napi-lay, kaman dan to makawas ay manlagto yan din naomel et manbogaw da si ragsak da. Sin man-atong ay kadardaratan, mawadan to di obbog ya ginawang. Din namgaan ay lota et manbalin si posong et gomabay di gabgab, tanobong ya pa-o sin lugar ay nantean di atap ay aso.

⁸ Isdi mawadan to di dakdake ay kalsada ay mangadanan si “Nasantoan ay Danan.” Adi ma-balin ay mandan isdi di managbasol ay magay nemnem da. ⁹ Maga abe di layon ya odom ay maangat ay animal ay manbeey sin danan ay sana. Maga di mandan isdi ay somaa mo adi din winayaan Diyos. ¹⁰ Naragsak dan to ay domateng ed Jerusalem et mankanta ya manbogaw da si ragsak da. Magay pap-eng din ragsak da ay sana, maga abey panladingitan ono pan-ogaaan da si eng-enggana.

Pag dad-aten Isaias din napasamak sin nakigo-batan Ari Sennakerib ay taga-Assyria ed Juda sin timpon Ari Hezekias. Din istorya ay nay et madtengan abe sin 2 Aari, kapitolo 18-20. (36:1-39:8)

36

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

37

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34

38

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

39

1 2 3 4 5 6 7 8

40

*Kali Ay Mangidawat Si Liwliwa Ya Namnama
(40:1-11)*

¹ Kanan Diyos ay daydayawen tako, “Esten yo ay liwliwaen din ipogaw ko. ² Naanos ya nainayad koma di iyat yo ay mankali sin ipogaw ed Jerusalem. Ibagayon daida ay omanay di nabayag ay nanligligatan da et enggay inkaro dan basbasol da, tan enggay linak-am da din kostokosto ay nanosaan Diyos en daida gapo sin basbasol da.”

³ Wada di mangibogbogaw ay kanana, “Sin lugar ay magay omili, isagana yo din danan di Apo ay omali ta say siged di danan ay pandanana. ⁴ Din iyat yo et singpaen yo am-in ay dontog ya bilig ya tab-okan yo amin ay tanap. Singpaen yo pay din lasonglasong. ⁵ Pag maipaila din panakabalin Diyos et ilaen di amin ay ipogaw. Si Diyos ay mismo di nangikari isna.”*

⁶ Waday kali ay nangwani, “Ibagam na.” Idi sinalodsod ko mo sino di enak ibaga yan kanana, “Ipaammom ay din amin ay ipogaw et kaman dan logam. Din kaandon di biyag da et kaman din sabsabong sin kada. ⁷ Makpit din logam ya mag-as din sabsabong mo dalaposen di dagem ay ibaan Diyos. Et kaman nidi met laeng di kasasaad di ipogaw. ⁸ Tet-ewa ay makpit din logam ya mag-as

---

* **40:5** Lucas 3:4-6.

din sabsabong, ngem din kalin Diyos ay Apo tako et komakaman si eng-enggana.”†

⁹ Sik-a ay mangipaammo si siged ay damag ed Jerusalem, emey ka sin nakayang ay dontog. Adi ka emegyat mo adi et ibogaw mo ay mangipaammo sin siged ay damag. Ibagam sin kailiili ed Juda ay wada din Diyos da ay omal-ali. ¹⁰ Ilaen yo tan omali si Diyos ay Kangatoan ay maila din panakabalina. Iturayana din ipogaw na babaen sin bokbokod na ay panakabalin ya itakina di gongona ay idawat na. ¹¹ Ayowanana din ipogaw na ay kaman din iyat di manpaspastol si karnero. Topogena din anak di karnero et bakwaenas daida. Naanos abe ay mangipango sin iin-a da.

*Magay Makaiso Sin Diyos Di Israelita
(40:12-17,25-31)*

¹² Ay wada aya di ipogaw ay makalokod sin linaon di baybay babaen sin takkay na ono makadangan ay manlokod ed daya? Maga abe di makaisako sin am-in ay lota isnan daga ono makaitimbang sin dontog ya bilig. ¹³ Ay siya mo waday ipogaw si nakin ammo sin nemnem Diyos? Ay siya mo waday nakaitdo ono nakabagbaga en sisya?‡ ¹⁴ Maga di nanpaitdoan Diyos ta ammoena ay mangilasin si siged ya lawa. Maga abe di nangitdo en sisya ta mawadaan si laing ya maawatana di kosto ay amagena.

¹⁵ Mo mais-o da en Diyos, maiarig di am-in ay nasyon si owat sinkatedted ay danom. Din dagdaga sin gawan di baybay et kaman tapok di kalag-an da sin sangoanana.

† **40:8** 1 Pedro 1:24-25. ‡ **40:13** Roma 11:34.

¹⁶ Adi omanay di amin ay animal ed Lebanon ay maidaton en Diyos tako. Kolang abe din kakaiw isdi ay pangipooan. ¹⁷ Mo mais-o din am-in ay nasyon en Diyos, kaman enggay maga da, maga polos di kaibilangan da sin pangila na. ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴

²⁵ Kanan Diyos ay nasantoan, “Sino ngarud di pangis-oan yo en sak-en ono sino di makaison sak-en?” Say kanana di. ²⁶ Tangaden yo ed daya. Sino di namarsua sin am-in ay mailas di? In-olnos Diyos daida ay kaman sosoldado. Ammo na di kabibilang da ya ayagana di tonggal esa sin ngadan da. Kaeegyat din bikas ya panakabalina, isonga maga di olay esa ay malitaw en daida.

²⁷ Apay nga manriri kayo ay taga-Israel? Apay nga kanan yo en adi ammon Diyos din problima yo ya baybay-ana din kalintegang yo? ²⁸ Ay adi kayo ammo ono dinnge ay si Diyos et magay pap-eng na ya say namarsua isnan intiro ay daga? Polos ay adi mabbay ono komapsot ya magay makad-as sin nemnem na. ²⁹ Din nakapoy ya nab-bay et papigsaena. ³⁰ Olay din babbaro et mabbay ya maisokba da. ³¹ Ngem din mannamnama sin tolong Diyos et mapapigsa da. Kaman dan agila ay tomayaw ya adi dan mabbay ay managtag ya mandan.

41

1 2 3 4 5 6 7

Din Tulong Diyos Sin Israelita (41:8-10,13-20)

⁸ Kanan Diyos, “Ngem dakayo ay Israelita ay mansilsilbi en sak-en, dakayo din pinilik ay

ipogaw ko, dakayo din polin Abraham ay gayyem ko. ⁹ Inayagak dakayo sin kaaddawian ay solin di daga et kinwanik en dakayo, ‘Dakayo di mansilbi en sak-en. Adiak sinigaan mo adi et pini-lik dakayo.’ ¹⁰ Isonga adi kayon emegyat tan sak-en ay Diyos yo di mangadkadwa en dakayo. Papi-gsaek ya badangak dakayo, salaknibak ya isalakan kos dakayo sin panakabalin ko. ^{11 12}

¹³ “Tan sak-en si Yahweh ay Diyos yo. Itakkayak dakayo yan kanak en dakayo, ‘Adi kayo emegyat tan badangak dakayo!’ ¹⁴ Olay mo at-atik ya nakapsot kayo ay Israelita, adi kayo emegyat tan badangak dakayo. Sak-en ay nasantoan ay Diyos di mangsobot en dakayo.’ ¹⁵ Panbalinek sik-a ay Israel si baro ay gilingan ay matadem di bab-a na. Gilingem din dontog ya bilig* ta mamekmek da ono manbalin das kaman garami. ¹⁶ Teg-apam daida et itayaw di napigsa ay dagem. Ngem sik-a pay yan manragsak ka ya idaydayaw mos sak-en ay si Yahweh ay nasantoan ay Diyos mo ay Israel.

¹⁷ “Mo man-anap din kaseseg-ang ya mapal-paligatan ay ipogaw kos danom, mo mamgaan din bagang das bigaw da, patgak din kararag da ya adiak baybay-an daida, tan sak-en din Diyos ay daydayawen di Israelita. ¹⁸ Pawadaek di ginawang sin napoltakan ay kadondontogan ya pawadaek di obbog sin tanap. Panbalinek abe si posong ya obbog din kadardaratan. ¹⁹ Pagabayek isdi din kakaiw ay makwani en sidro, acacia, olivo ya odom pay. Awni et manbalin si kada din

---

* **41:15** Din kaiarigan di dontog ya bilig et din nanasyon ay kalaban di Israelita.

daga ay adi gomabay di mola. ²⁰ Mo ilaen di ipogaw dana et ammoen da ay sak-en ay nasantoan ay Diyos di Israelita di nangamag isna.”
21 22 23 24 25 26 27 28 29

42

Din Baan Diyos (42:1-12)

¹ Kanan Diyos, “Si naey din baak ay papipigsaek. Sisyay din pinilik ay kakapnekak. Idawat kon sisyay din Ispiritok ta ialy na di kinalinteg sin kailiili isnan daga.* ² Adi manbogaw, adi na aben ipipigsa din kali na ay mandiskurso sin kalsada. ³ Din napyok ay pa-o et adi na gotloen, ya din madmadep ay silaw et adi na edpen. Dadlonan ilaen ta say nalinteg di maikeddeng sin am-in ay ipogaw ay maibasar sin katet-ewa na. ⁴ Adi madisdismaya mo adi et ipapasnek na enggana ay say maonodan din kinalinteg isnan daga. Et sedsed-en din ipogaw sin olay addawi ay il-ily din itdo na.”†

⁵ Si Yahweh ay Diyos di namarsua ed daya et inoklag na. Pinarsua na abe nan daga ya amin ay wadas na. Sisyay di nangidawat si biyag di ipogaw ya amin ay matmatago. Siya na di kanana: ⁶ “Sak-en ay Diyos et nalinteg di panggep ko ay nangdotok en sik-a. Ayowanak ya papigsaek sik-a ta say babaen en sik-a makitolagak sin ipogaw ya masilawan din nemnem di ipogaw sin kailiili.

---

* **42:1** Di odom ay kaiologan nina sin Hebreo et: ...ta ipaammo na din nalinteg ay inkeddeng Diyos ono ...ta ipaammo na din nalinteg ay panturayan Diyos. † **42:4** Mateo 12:18-21.

⁷ Gapo en sik-a makaila di nagodab yan maway-awayaan di naibabalod sin mabolinget.

⁸ “Sak-en si Yahweh, siya say ngadan ko. Adiak ipalobos ay awaten di odom ay diyos din kinangatok ya dayaw ko. ⁹ Amin ay inpadtok ed idi et natongpal da. Ed wani waday baro ay ipaammok et ibabagak sakbay ay mapasamak da.”

¹⁰ Ikanta yo di baro ay kanta ay mangidaydayaw en Diyos isnan intiro ay daga. Dakayo ay mantee sin baybay ya em-emey isdi, dayawen yos sisya. Mankanta kayo abe ay man-ili sin addawi.

¹¹ Dakayo ay polin Kedar ay mantee sin lugar ay magay silbi na ya din il-ili sin sakop na ay kaman ed Sela, idayaw yo si Diyos sin kankanta. Mantikid kayo sin toktok di dontog ta ibogaw yo din ragsak yo. ¹² Dakayo abe ay mantee sin kaaddawian ay il-ili, dayawen yo ya ipangato yo si Diyos. ^{13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25}

43

Din Inkarin Diyos Ay Mangisalakan Sin Ipogaw Na
(43:1-7)

¹ Siya nay kanan Diyos ay namarsua en dakayo ay Israelita: “Adi kayon emegyat tan sinobot kos dakayo. Inayagak dakayo ta manbalin kayo ay ipogaw ko yan dadlonak inbaga din ngadan yo ay polin Jacob. ² Mo man-agadang kayo si malosong ay danom, wadaak ay mangadkadwa en dakayo ta adi kayo maanod. Mo palalo abe ay maligligatan kayo ay kaman kayon manmandan si apoy, adi kayon kaatongan. ³ Tan sak-en si Yahweh ay din nasantoan ay Diyos yo ay Israelita

et sak-en di mangisalakan en dakayo. Paabak ko ed Egipto, Etiopia ya Seba ay kaman maisobot en dakayo ta say mawayawayaan kayo. ⁴ Inkeddeng ko ay matey di odom ay ipogaw ay kasokat yo ta say matago kayo. Binaybay-ak di odom ay nasyon ay madadael ta maisalakan kayo gapo ta napateg kayon sak-en ya laydelaydek si dakayo. ⁵ Isonga adi kayon emegyat tan wadaak ay mangadkadwa en dakayo. Awni et pasaaek din poli yo ay wada sin addawi, din wada sin balaan ya diposan di agew. ⁶ Awni et ibilin ko sin nanasyon sin amyanan ya abagatan ta palobosan das daida. Ibilin ko ay mapalobosan din ipogaw ko ay wada sin amin ay solin di lobong. ⁷ Daida din pinilik ay ipogaw ko et pinarsuak daida para sin kai-dayawak.”

*Say Tistigon Diyos Din Israelita
(43:8-12)*

⁸ Kanan Diyos, “Papikaen yo sin sangoanak din ipogaw ko ay waday mata da ngem adi da makaila, waday inga da ngem adi da makadnge. ⁹ Ibaga yo sin odom ay nasyon ta masinop da amin ay makidnge. Dakayo ay napo sin kailiili, ay waday diyos yo ay makaibaga si daan mapasamak? Sino di nakaipadto isnan napasamak en daida? Ibaga yo sin odom ay diyos ta pawadaen da di manistigo si katet-ewa da ya din ibagbaga da. ¹⁰ Dakayo pay ay taga-Israel di pinilik ay manistigo ya mansilbi en sak-en ta ammoan yo ya mamati kayo ay sak-en anggoy di Diyos. Magay odom ay Diyos ay nangon-ona en sak-en ono mawadas tapin di agew. ¹¹ Sak-en si Diyos. Magay odom ay mangisalakan mo

adi et sak-en. ¹² Inpadtok ed idi din mapasamak ya inmaliak ay mangisalakan en dakayo. Maga polos di didiyosen ay nakaamag isna et dakayo di tistigok.”

Din Baro Ay Amagen Diyos
(43:16-25)

¹³ ¹⁴ ¹⁵

¹⁶ Kanan Diyos, “Ed nabaon, sak-en di nangamag si danan sin gawan di baybay ay annawa ya malosong. ¹⁷ Sak-en abe di nangiturong sin bonggoy di sosoldado et naanod da pati din kalisa ya kabayo da. Natey da ay kaman nad-ep ay kandila. ¹⁸ Ngem adi kayon say nemnemen din napasamak ed idi ¹⁹ mo adi et nan baro ay banag ay amagek ed wani. Ay adi kayo ayan maila? Man-amagak to si danan sin lugar ay magay omili yan pawadaek di danom isdi. ²⁰ Olay din atap ay animal ay kaman din atap ay aso ya kop et mandayaw dan to en sak-en tan pawadaek di adado ay danom sin lugar ay magay omili ta paninoman din ipogaw ko. ²¹ Tan daida din ipogaw ay pinarsuak para en sak-en ta daida di mangidad-at sin inamag ko ay kaidayawak.

²² “Ngem baken sak-en di dinaydayaw yo ay Israelita, tan naoma kayo en sak-en. ²³⁻²⁴ *Baken sak-en di nan-idatonan ya dinaydayaw yo sin nan-idatdatonan yo si karnero yo. Baken aben sak-en di inlakoan yo si insinso ya pinnek yo sin taban di daton yo. Adiak met pinaligat dakayo ay man-idawat si daton yo ono pinilpilit dakayo ay man-idawat si insinso. Ngem inpadagsen yo et di nemnem ko gapo sin basbasol yo et naomaak sin lawa ay am-amagen*

yo. ²⁵ Ngem olay mo siya di, sak-en pay dedan si Diyos, et gapo met laeng en sak-en, ponasek din basbasol yo et adiak polos nemnemen.” ^{26 27 28}

44

Din Namilian Diyos Sin Polin Jacob Ay Mansilbi En Sisya

(44:1-8,21-23)

¹ Kanan Diyos, “Dengngen yos sak-en ed wani, dakayo ay mansilsilbin sak-en ay polin Jacob ay pinilik ay ipogaw ko. ² Sak-en si Diyos ay namar-sua en dakayo ya namke en dakayo manipod pay laeng sin naisikogan yo. Sak-en di namadbadang en dakayo. Adi kayon emegyat ay polin Jacob ay baak, tan dakayo din pinilik ay ipogaw ko. ³ Tan pawadaek di danom et man-ayos di ginawang sin kaman manbigaw ay nakgang ay lota. Et ibok-bok ko din Ispiritok ya ad-ado pay ay bindisyon sin poli yo. ⁴ Awni et madakdake da ay kaman din logam ay masibsibogan ya kaman kaiw ay ginmabay sin benget di ginawang. ⁵ Kanan di odom en ipogaw ko si daida ono daida yan polin Jacob. Wada pay di odom ay mangimarka sin takkay da, ‘Okan Diyos,’ yan ibilang dan awak da ay Israelita.”

⁶ Isonga kanan Diyos ay Kangatoan ay Turay ay arin di Israelita ya manobot en daida, “Sak-en di omona ya maodi. Magay odom ay Diyos mo baken et sak-en. ⁷ Ay waday makaison sak-en? Ay waday makaipadto ay kaman din inpadpadtok nanipod sin namarsuaak sin ipogaw ed nabaon? Mo wada, may kod ta paneknekanan sak-en. Siya

di kod yan ipadto na din dandani ay mapasamak ya din mapasamak sin tapin di agew. ⁸ Adi kayon emegyat, tan enggay inbabagak ed bayag din mapasamak to, et dakayo di tistigok. Ay waday odom ay Diyos ay pankamangan malaksig en sak-en? Magay odom si ammok. ^{9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20}

²¹ “Dakayo ay Israelita ay polin Jacob, nemnemen yo dana, tan dakayo din baik. Pinarsuak dakayo ta mansilbi kayon sak-en et adiak linglingan dakayo. ²² Pinonas ko din basbasol yo ay kaman din iyat di liboo ay malitaw. Sagongen yos sak-en tan sak-en di nangsobot en dakayo.”

²³ Dakayo ay langit ya kaonegan ay partin di daga, mankanta kayo ay manragsak begew sin inamag Diyos. Mankanta kayo abe ay dontog, kada ya amin ay kaiw ay wadas di, tan insalakan Diyos din polin Jacob et maidaydayaw sisya ed Israel. ^{24 25 26 27 28}

45

Din Nangdotokan Diyos En Cyrus (45:1-8,11-13)

¹ Dinotokan Diyos si Cyrus ay manturay ya indawtana si panakabalin ay mangabak si nanasyon ya mangaan sin kalebbengan di aari. Adi main-eb din segpan di ili mo adi et mailokat da para en sisya. Kanan Diyos, ² “Sak-en di mangisagana sin danan mo et singpaek din dodontog. Dadaelek din bronsi ay segpan di il-ili ya nanbabag ay landok. ³ Ipalobos ko ay alaem din kinabaknang di il-ili sin naitatabon ay naidolinan da ta say pangammoam ay si sak-en ay si Yahweh ay Diyos di Israelita di namili

en sik-a yan inbagak din mismo ay ngadan mo. ⁴ Dinotokak sik-a ay mamadang sin polin Israel ay pinilik ay mansilbi en sak-en, et idawat kon sik-a di nangato ay saad olay adim am-ammo si sak-en. ⁵ Sak-en si Yahweh. Magay odom si Diyos mo adi et sak-en et idawat ko din kasapolam ay pigsa olay adim am-ammo si sak-en. ⁶ Amagek na ta say ammoen di kaipoipogaw isnan intiro ay daga ay magay odom si Diyos mo adi et sak-en. ⁷ Sak-en di mangipawada si pat-a ya bolinget ya mangidawat si bindisyon ya ligat. Sak-en si Diyos ay mangamag amin isna. ⁸ Mawada koma sin daga di kinalinteg ay mapod langit ay kaman odan ay mapo sin liboo. Awaten koman di ipogaw ay kaman din lota ay mangawat sin odan ta say gon-oden da di mankoykoyog ay kaisalakan ya kinalinteg, tan sak-en si Diyos ay nangipawada en daida ay dowa.” ^{9 10}

¹¹ Si Yahweh ay din nasantoan ay Diyos di Israelita ay nangipabalin en daida ay nasyon et siya na di kanana: “Ay way lebbeng yo ay mansalodsod ono mangibilin en sak-en maipanggep sin mapasamak to sin an-ak ko ay inamag ko? ¹² Sak-en met di namarsua sin daga ya din ipogaw ay mantetee sin labaw na. Babaen sin panakabalin ko, inoklag ko ed daya. Sak-en di nangisaad ya nangiturturong sin am-in ay wadas di. ¹³ Sak-en met laeng di nangtignay en Cyrus ay mangipatongpal sin nalinteg ay panggep ko, et singpaek amin ay pandanana. Awni et isaad na kasin din siyodad ko ay Jerusalem ya wayawayaana din naibalod si addawi yan baken mabayadan ono

mapasoksokan ay mangamag isna.”* 14 15 16 17

*Si Yahweh Et Anggoy Di Mangisalakan
(45:18-25)*

¹⁸ Si Yahweh di namarsua ed daya ya nan daga et insaad na si makneg ay fondasyon. Adi na pinarsua ay magay olnos ya silbi na mo adi et ta pantean di kaipoipogaw. Kanana, “Sak-en si Diyos et magay odom. ¹⁹ Adiak met insaot ono intabon din kalik sin mabolinget ay lugar. Adiak inbaga sin polin Jacob ay omanap da sin magay silbi na ay lugar ay adi da makadteng en sak-en. Sak-en si Yahweh et din tet-ewa ya kosto di ibagak. ²⁰ Masinop kayo amin ay nakalasad sin nanasyon. Din mangiliked si sinan didiyos ay kaiw di amag na ya mankararag si diyos ay adi makaisalakan et magay ammo da. ²¹ Masinop kayo ta ibaga yo di kaso yo. Sino di nangipadto ed bayag sin daan mapasamak? Ay baken sak-en? Magay odom ay Diyos ay nalinteg ya mangisalakan malaksig en sak-en. ²² Isonga dakayo ay ipogaw isnan intiro ay lobong, mansagong kayon sak-en ta maisalakan kayo. Tan magay odom si Diyos mo adi et sak-en. ²³ Tet-ewa ya adi manbalbaliw din inkalik. Siya na di insapatak sin awak ko, ‘Awni et omali amin ay ipogaw ay mandokmog sin sangoanak ay mangikari ay adi da mankeykeyat ay mansilbi ya mantongpal en sak-en.’ ²⁴ Ibaga dan to ay sak-en anggoy di kapoan di kinalinteg ya pigsas. Ngem amin ay mangililiget en sak-en et maibabain da.

---

* **45:13** Din natongpalan di naipadto ay nay et madtengan sin Ezra 1:1-7.

²⁵ Isalakan kon to amin ay polin Jacob et omiday-dayaw da.”

46

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

47

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

48

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Din Planon Diyos Para Sin Ipogaw Na (48:17-19)

Kanan Diyos sin taga-Babilonia, “Awni et maabak kayo et maipakaan kayo ay maibalod sin odom ay ili, pati din didiyosen yo. Olay din nalaing ay mansalsalamangka ya manpontos en dakayo et adi dan kabaelan ay mangisalakan en dakayo. Madosa kayo ay kaman nidi begew sin kinakedse yo ay mamaligat sin ipogaw ko.”

Pag kanan Diyos sin ipogaw na, “Ammok ay makenteg di nemnem yo, isonga inpadtopadtok din amagek ta say mo matongpal, adi yon kanan en din didiyosen yo di nangamag. Ed wani wada di baro ay ipadtok, isonga dengngen yo ay kosto. Pinilik si Cyrus ay kabadang ko ay mangabak ed Babilonia.” (46:1–48:16)

¹⁷ Si Yahweh di nasantoan ay Diyos yo ya din mangisalakan en dakayo ay Israelita. Kanana, “Sak-en si Yahweh ay Diyos yo. Itdok di pansigdan yo ya iturong kos dakayo sin kosto ay pandanan yo. ¹⁸ Mo pinati yo din bilbilin ko, kaman koman ginawang ay man-ayos di bindisyon yo ya kaman

dalloyon sin baybay ay magay pap-eng na di kin-alinteg yo. ¹⁹ Kaman koman darat di kaad-adon di poli yo ya adi koman maponas di ngadan da ay ipogaw ko sin pangiilaak.” ^{20 21 22}

49

Din Dinotokan Diyos Ay Mansilbi En Sisya (49:1-18)

¹ Dengngen yo nan ibagak, dakayo ay ipogaw sin addawi ay il-ili. Idi daanak pay laeng maianak, pinili ya dinotokan Diyos sak-en ay mansilbi en sisya. Wadaak sin egas inak yan nginadananas sak-en. ² Inmay-ayowan yan nanbalinena din kalik ay kaman nanbinas-il di tadem na ay kampilan ay insisiket na ono napalid ay pana ay naisas-agana ay maosal. ³ Kananan sak-en, “Israel, sik-a din baik ay kaidaydayawak.”

⁴ Ngem kanak, “Nan-oblaak ngem magay silbin din boway ko. Inpakat ko din amin ay pigsak ngem magay nantongpalana. Ngem olay mo siya di, italek ko din oblaak en Diyos et sisya di mangidawat si gon-gonak.”

⁵ Inamag Diyos sak-en sin egas inak ta mansilbiak ay mangitaoli sin polin Jacob ta mansagong dan sisya. Si Diyos di mangidawat si bikas ya dayaw ko. ⁶ Kanana, “Wada di nabanbanol ay ipaoblaak en sik-a ay baik malaksig sin pangitaoliam sin makalasad ay polin Israel ta mansagong dan sak-en ya somiged kasin di kasasaad da. Panbalinek sik-a ay kaman silaw ay maningtinggaw

sin nemnem di Gentil ta way iyat di amin ay ipogaw sin solin di daga ay maisalakan.”*

⁷ Wada di inbagan din nasantoan ay Diyos ay mangsobot sin nasyon ay Israel. Kinwani na sin baa na ay linaslasoy ya inliliget di kaipoipogaw ya baan aben di tuturay, “Awni et ilaen din aari ya tuturay sik-a et pomika da ay mangipailas rispito da, asi da manyakog-ong ay mandayaw en sik-a. Maamag na tan sak-en si Yahweh ay namili en sik-a ay baak. Sak-en din nasantoan ay Diyos di Israelita ya matalekak ay manongpal sin inkarik.”

⁸ Siya abe na di kanan Diyos, “Dengngek din kararag mo sin timpo ay ninemnem ko ay manegang en sik-a, ya badangak sik-a sin domatngan di kosto ay agew ay mangisalakanak en sik-a. Ay-ayowanak ya salaknibak sik-a, et babaen en sik-a makitolagak sin kaipoipogaw. Tolongak abes sik-a ta pasigedem kasin din nadadael ay ili ya iked-deng mo din kosto ay akin oka sin daga ay nataynan ed wani. ⁹ Kanam to sin naibabalod ay wadas mabolinget, ‘Bomala kayos na ta mawayaan kayo.’ Kaman dan to karnero ay man-al-alab sin pandanan da et mawada di kanen da olay sin dontog ay magay gomabay. ¹⁰ Adi dan to mandagaang ono manbigaw. Adi da maatongan sin podot di dagem ya agew, tan din mangipango en daida et seg-angana et iturong nas daida sin kad-an di obbog. ¹¹ Man-amagak to si annawa ay kalsada sin dontog et mawada di pandanan din ipogaw ko. ¹² Ilaen yo, omali da ay mapo sin addawi. Mapo da sin amyanan ya ed Aswan sin abagatan ya siya

---

* **49:6** Inam-amag 13:47.

abe sin diposan di agew.”

¹³ Manragsak kayo ay mankanta, dakayo ay daga ya dontog. Tan masmaseg-ang si Diyos sin maligligatan ay ipogaw na et liwliwaenan to si daida. ¹⁴ Ngem kanan din taga-Jerusalem, “Binaybay-an ya nilinglingan Diyos datako.”

¹⁵ Ngem kanan Diyos, “Ay linglingan ayan di ina di anak na ay mansossoso ono adi na segangan? Ngem olay mo linglingan da et adiak polos linglingan dakayo. ¹⁶ Adiak linglingan sik-a ay Jerusalem. Ilam, kamanak inkitikit din ngadan mo sin palad ko, et kanayon ay nenemnemek din alad mo. ¹⁷ Awni et omali di mangisaad kasin en sik-a ya komaan din namakas. ¹⁸ Manmokilang ka kod ta ilaem da nan ipogaw mo ay somaa et masinop da sin kad-am. Isapatak sin awak ko ay matmatago ay Diyos: Awni et it-ek mo din ipogaw mo ay kaman din pangit-it-ekan di mangasawa ay babai sin al-altin di awak na.” ^{19 20 21 22 23 24 25 26}

50

1 2 3

Din Panagtongpal Di Baan Diyos (50:4-10)

⁴ Initdon din Kangatoan ay Diyos di ibagak ta papigsæk din nabbay. Inagsapa ay pasim-etenas sak-en ay mandenge sin ibaga na. ⁵ Indawtanak sak-en si panakaawat et kanayon ay nantongpalak ya adiak dinokogan sisya. ⁶ Inpalobos ko ay sopliten da din edeg ko yan tinampik da din tamil ko ya ginabot da din emeng ko. Binaybay-ak abes

daida ay nangin-insolto ya nanogtogpa en sak-en. ⁷ Si Diyos di bomadang isonga adiak masakitan sin pangin-insolto da. Intoled ko dadi tan ammok ay adiak mabainan, ⁸ tan adi bomaybay-an si Diyos et paneknekanan to ay magay basol ko. Sinoy makaitoled ay mangidarum en sak-en? Mo wada, somango kami sin pangokoman ta ibaga na di darum na. ⁹ Din Kangatoan ay Diyos di bomadang et sino di makapaneknek ay binmasolak? Awni et mamaga da amin ay mamabpabasol en sak-en ay kaman dan lopot ay madonot ya malakey. ¹⁰ Dakayo am-in ay mangipateg en Diyos ya manongpal sin kalin di baa na et mantalek kayo koma en Yahweh ay Diyos yo ta sisya di pankamangan yo, olay mo mabolinget pay laeng di pandanan yo. ¹¹

51

Kali Ay Mangipapigsa Sin Nemnem Di Taga-Jerusalem (51:1-16)

¹ Kanan Diyos, “Dengngen yo nan ibagak, dakayo ay mangipapasnek ay mangonod si nalinteg ay kabibiyag ya mansilbi en sak-en. Nemnemen yo din napoan yo, tan maiarig kayo si pit-ing di bato ay napo sin dakdake ay bato. ² Nemnemen yos da Abraham en Sara ay apapo yo. Magay anak Abraham sin nangayagak en sisya, ngem binindisyonak et inpaad-adok din poli na. ³ Et siya abe ay ipailak to din seg-ang ko sin taga-Jerusalem ay nadadael din ili da ya liwliwaek si daida. Olay mo adi gomabay di mola sin isdi et

pasigedek din lota na ta magabay di maimola ay kaman din mapteng ay daga ay insaad ko ed Eden. Et isdi, wadan to di ragsak ya madnge di kanta ay mangidaydayaw ya man-iyaman en sak-en.

⁴ “Dakayo ay ipogaw ko, esten yo ay dengngen nan ibagak. Tan maitdoan dan to din kailili et masilawan din nemnem da sin linteg ko. ⁵ Dalasek to ay isalakan daida, tan dandani ay mangabakak et sak-en di mangituray sin kaipoi-pogaw. Din wadas addawi ay il-ili et manseseed da si pangisalakanak en daida. ⁶ Tangaden yo ed daya ya ilaen yo nan daga. Maomas ed daya ay kaman asok. Din daga abe et kaman bado ay madonot yan matey din man-ilis di ay kaman lallaeg. Ngem din pangisalakanak et magay patingga na ay kaman met laeng din komakaman ay kinalinteg ko.

⁷ “Dengngen yo nan ibagak, dakayo ay makaammo si nalinteg ya mangipapasnek ay mangon-onod sin it-itdok. Adi kayon emegyat mo siyekan ya oyawen di ipogaw si dakayo. ⁸ Din ipogaw ay kaman dadi et kaman dan lopot ay malakey. Ngem din kinalinteg ko ya din panakabalin ko ay mangisalakan et magay pap-eng na.”

⁹ Apo Diyos, bomangon ka kod ta badangam dakami. Osalem din panakabalin mo ta isalakan mos dakami ay kaman din inamag mo ed idi. Tan sik-a met din nanadtad ay namse sin dragon ay si Rahab.* ¹⁰ Gapo sin panakabalin mo, namgaan din baybay et inpawadam di danan sin baybay

---

* **51:9** Din dragon ay si Rahab et simbolon di Egipto.

ta say makaagadang din kaipoipogaw ay sinobot mo. ¹¹ Isonga mankanta dan to si ragsak da ay domateng ed Jerusalem din sinobot mo. Manragsak da si eng-enggana, tan makaan di ligat ya panladingitan da.

¹² Kanan Diyos, “Sak-en si Diyos ay mangipapigsa en dakayo. Apay nga emegyat kayo si ipogaw ay maiarig si logam ay owat sinkaattikan di biyag na? ¹³ Ay nilinglingan yo ngatas sak-en ay Diyos ay namarsua en dakayo? Sak-en ay namarsua ed daya ya nangisaad isnan fondasyon di daga. Kanayon ay emegyat kayo sin bonget di mamalpaligat en dakayo ya nakasagana ay manadadael en dakayo. Ngem enggay magay kabaelan din bonget da ay manakit en dakayo. ¹⁴ Awni et mawayawayaan din naibalod. Adi dan matey sin balodan ya adi dan maawanan si makan. ¹⁵ Tan sak-en si Yahweh ay Diyos yo. Kabaalak ay mangipapigsa sin dalloyon sin baybay ta palalo ay man-agodood da. Sak-en si Yahweh ay Kangatoan ay Turay. ¹⁶ Pinarsuak ed daya ya nan daga. Kanak sin taga-Jerusalem, ‘Dakayo din ipogaw ko. Indawat kon dakayo din bilbilin ko et sak-en ay mismo di manalagnib en dakayo.’ ” ^{17 18 19 20 21 22 23}

52

Din Pangisalakanan Diyos Ed Jerusalem

¹ Sik-a ay ili ay Jerusalem, pomigsa ka ta maidayaw ka kasin. Osalem din nabanol ay badom, sik-a ay nasantoan ay siyodad, tan awni et adi da kasin senggép en sik-a din adi mamatin Diyos.

² Wayawayaan san awak mo. Komaan ka issan

tapok ta tomokdo ka sin tronon. Dakayo ay man-ili ed Jerusalem, kaanen yo din naikadina en dakayo. ³ Kanan Diyos sin ipogaw na, “Adi kayon nailakos pilak idi naibag-en kayo, isonga maga abey pilak si maisobot en dakayo mo maway-awayaan kayo. ⁴ Ed bayag, nanballalong kayo ed Egipto et nanbalin kayo ay mangili isdi. Baken nabayag yan pinaligat din taga-Assyria si dakayo ay magay gapgapo na. ⁵ Isonga ed wani, sino ngin di amagek? Naibalod kayo ay ipogaw ko ay magay gapgapo na et manpaspasikat din nangibalod en dakayo. Kanayon abe ay laslasoyen da din ngadan ko. ⁶ Ngem domteng to di timpo ay mabigbig yo ay sak-en si Diyos ay makikalkali en dakayo.”

⁷ Peteg ay omiparagsak din omalian di mangibagas siked ay damag. Ibaga da sin taga-Jerusalem ay somiged ya tomalna di biyag da. Kanan da abe en maisalakan da ya say manturay din Diyos da. ⁸ Dengngen yo! Man-es-esa da ay bomanogaw din gowardiya yo si ragsak da. Maila da ay mismo din pantaolian Diyos ed Zion. ⁹ Dakayo ay nabakas ay luglugar ed Jerusalem, ibogaw yo din ragsak yo, tan isalakan Diyos dakayo ya liwliwaena din ipogaw na. ¹⁰ Osalena din nadiyosan ay panakabalina ay mangisalakan sin ipogaw na et ilaen di kaipoipogaw isnan intiro ay daga. ¹¹ Taynan yo ed Babilonia ta maikakasin kayon daida. Adi yo aben al-alaen di sanikwa da, tan ibilang ko ay kadodogis. Mo dakayo pay ay manggen sin mallokong ya odom ay bonbonag ay naosal sin Tim-plok, masapol ay linisan yo din awak yo. ¹² Ngem ed wani, adi masapol ay dalasen yo ay komaan

sin siyodad. Adi masapol ay lomayaw kayo, tan ipangon Yahweh ay Diyos yo si dakayo yan sisya met laeng di manalagnib en dakayo sin likodan yo.

Din Napalpaligatan Di Baan Diyos

¹³ Kanan Diyos, “Awni et tongpalen nan baak din obla na et maingato ya maidayaw sisya. ¹⁴ Adado di masdaaw sin pangilaan dan sisya, tan linmawlawa ay kaman baken ipogaw di kailaana. ¹⁵ Ngem ad-adon to ay nasyon di masdaaw en sisya et adi makakali din aari ay masmasdaaw, tan maila da din adi da inil-ila ya dengngen da din adi da dindinngge ed idi.”

53

¹ Apay nga at-atik anggoy di namati sin inbagbaga mi? Apay nga at-atik di nangawat sin inpailan Diyos ay panakabalina?* ² Dinmakdake din baan Diyos sin pangilaana ay kaman mola ay ginmabay sin nakgang ay lota. Baken mapteng ya makaawis din kailaana ta layden tako ay sagenen sisya. Adi aben mabigbig din kaipogaw na. ³ Linaslasoy ya sinigaan tako. Binaybay-an tako ya inbilang tako ay magay silbi na. Kanayon ay nilaklak-am na di ladingit ya sakit. Magay mayad ay mangilan sisya. ⁴ Sisya ay mismo di namaklay sin ladingit ya sakit tako, ngem kanan tako en nilak-am na dadi ay ligat tan dinosan Diyos sisya. ⁵ Ngem di begew ay nasogatan ya palalo ay nadagsenan sisya et din basbasol tako. Et begew sin nasoplitana ya din dosa ay inkaro

---

* **53:1** Juan 12:38, Roma 10:16.

na, nailatonan ya naisalakan tako. ⁶ Maiarig tako amin si nasangaw ay karnero ay esa en nanturong si laydena ay emeyan. Ngem inpabaklay Diyos en sisya din dosan di basol ay baklayen tako koma.

⁷ Pinalpaligat da, ngem din inyat na et kaman din anak di karnero ay adi manpekpekeng mo iey da sin panpalpaltian. Kaman aben iyat di karnero ay igiginek na sin mamokisan da tan ginmiginek sisya. ⁸ Idi dinpap da, adi da binistigal si kosto mo adi et kineddengangan da ay madosa et inbala da ta peslen da. Mo din ipogaw ay dededsana, adi dan pagan-ano ay nagagara din biyag na[†] isnan daga et natey begew sin basbasol tako ay ipogaw Diyos.[‡] ⁹ Olay maga polos di basol na ya adi nan-etek, ninemnem da ay ikaot sin kad-an di managbasol, ngem naiponpon sin kaot ay okan di baknang.

¹⁰ Ngem si Diyos di akin nemnem ay lak-amena dadi ay ligat. Natey sisya ay maidaton ta mapakawan din basbasol di ipogaw. Gapo isdi, maila na din poli na ya omando di biyag na. Gapo en sisya, matongpal din layden Diyos. ¹¹ Mo makdeng dadi ay ligligat, malaydan sisya et maila na ay way silbin din ligligat na. Kanan Diyos, “Awni et ibaklay din matalek ay baak din dosan di adado ta maibilang da ay nalinteg. ¹² Isonga idawat ko di nangato ay saad na ay maibagay sin nangato ya nabileg ay aam-a. Tan indawat na din biyag

---

[†] **53:8** Di odom abe ay kaiologan nina sin Hebreo et: a) ...ta peslen da. Maga abe di maseg-ang en sisya idi nagagara din biyag na... ono b) ...ta peslen da. Maga abe di manad-at maipanggep sin poli na, tan ginagara dan biyag na... [‡] **53:8** Inam-amag 8:32-33.

na et naibilang ay esa ay managbasol. Sisya di nangibaklay sin dosa da koma et inkararaganas daida ta mapakawan da.”

54

Din Layad Diyos Sin Ili Ay Israel (54:1-14)

¹ Kanan Diyos, “Sik-a ay Jerusalem, maiarig ka si basig ay babai, ngem ed wani, ipigsam ay mankanta si ragsak mo. Maiarig ka si babai ay tinaynan di asawa na, ngem ad-adon to di anak mo mo din waday asawa na. ² Paannawaem din tolda ay panteam. Silpoam din tali na ya is-et mo din pasek na. ³ Paannawaem din sakop di beddeng mo, tan mantaoli dan to din ipogaw mo ta maiskat da isnan pantean di odom ay nasyon ed wani, ya man-ili dan to abe sin sisiyodad ay nataynan.”

⁴ Adi kan emegyat tan adi kan to maibabain ya malaslasoy. Awni et linglingam din naibabainam sin kabalasang mo ya din ligligat mo sin nalasangam. ⁵ Tan si Diyos ay Kangatoan ay Turay ay namarsua en sik-a et kaman asawa di pangibilanganan sik-a. Din nasantoan ay Diyos di Israelita ya Diyos di intiro ay lobong et say nangsobot en sik-a.

⁶ Maiarig ka si babai ay nakiasawa sin panbas-basangana ay palaloy sakit di nemnem na tan tinaynan din asawa na, et kanan Diyos en sik-a, ⁷ “Tinaynak sik-a si sinkaattikan, ngem gapo ta masemaseg-angak en sik-a, taoliek kasin sik-a. ⁸ Sinkaattikan ay binaybay-ak sik-a gapo sin

palalo ay bonget kon sik-a, ngem ipailak ton sik-a di magay pap-eng na ay layad ya seg-ang ko,” kanan Diyos ay nangsobot en sik-a.

⁹ “Paran sak-en, ed wani et kaman sin timpon Noe. Inkarik ay adiak polos layosen kasin nan daga ay kaman din napasamak sin timpona. Ed wani abe, ikarik ay adiak to mabonget en sik-a, adiak kasin yamyaman ono dosaen sik-a. ¹⁰ Mabalín ay makosokos din dodontog ya bilbilig, ngem nan layad kon sik-a et magay pap-eng na. Adiak polos linglingan din intolag ko ay makikapyak en sik-a.” Siya na di kinwanin Diyos ay masemaseg-ang en sik-a.

¹¹ Kanan Diyos, “Kaasi ka ay Jerusalem, siyodad ay kaseseg-ang ya manligligat, maga di mangliwliwa en sik-a. Nankababanol ay bato di iamag ko sin fondasyon mo. ¹² Din kakayangan ay kad-aman yan bato ay makwani en rubi di iamag ko. Din segpan yan batbato ay kaman apoy ay mankoniniing, din dingding yan nankababanol ay bato. ¹³ Itdoak to am-in din ipogaw mo yan somiged ya natalna din biyag da. ¹⁴ Din kinalinteg di kapoan di panakabalin mo. Maga di mamalpaligat en sik-a ya maga di pan-egyatam.” ^{15 16 17}

55

Din Iay-ayag Diyos Ay Seg-ang Na

¹ Kanan Diyos, “Dakayo ay mandagaang ya manbigaw, omali kayos nan kad-an di danom. Dakayo ay magay pilak na, omali kayo ay manlako si makan ta mangan kayo. Manlako kayos arak ya gatas, olay magay bayadan yo. ² Apay gastosen

yo di pilak yo si baken kosto ay makan? Apay nga alaen yo ay sokat di boway yo di adi yo kapnekan? Esten yo ay dengngen ya tongpalen din ibagak ta mabsog kayo sin kam-isan ay makan.

³ “Dengngen yo din ibagak ya omali kayon saken ta say matagotago kayo. Itolag kon dakayo di adi manbalbaliw ay tolagan, et idawat kon dakayo din bindisyon ay inkarik en David. ⁴ Dinotokak sisya ay mangipaammo sin kinadiyos ko sin kailili, et nanbalinek sisya ay pangolo ay mangituray en daida.

⁵ “Ed wani, ayagam din ipogaw sin addawi ay ilili. Adi da am-ammos sik-a, ngem ed wani dalasen da ay somag-en en sik-a. Tan sak-en si Yahweh ay Diyos mo. Sak-en din nasantoan ay Diyos di Israelita et ipangatok sik-a,” kinwanin Diyos.

⁶ Anapen yo si Diyos ya mankararag kayon sisya ed wani ay wada pay laeng sin asag-en yo. ⁷ Masapol ay isaldeng din managbasol din lawa ay am-amagen da ya balbaliwan da din nemnem da. Sagongen da koma si Yahweh ay Diyos tako, tan managseg-ang ya silalayad ay mamakawan en daida.

⁸ Kanan Yahweh, “Baken mais-o din nemnem yo sin nemnem ko ya din ogali yo sin ogalik. ⁹ Tan kaman din kinangaton di ed daya mo din daga di kaitkenan di nemnem ko sin nemnem yo ya kaitkenan di ogalik sin ogali yo.

¹⁰ “Maiarig din kalik sin odan ya dalalo ay mapod daya ta sibogana din daga. Adi owat mantaoli ay magay silbi na mo adi et pagabayena din mola ay kapoan di bin-i ya makan. ¹¹ Say ison din kalik

ay adi owat mantaoli ay magay silbi na mo adi et ipatongpal na amin ay nangibaaak.

¹² “Awni et waday mangipango en dakayo et naragsak kayo ya waday talna en dakayo ay komaan ed Babilonia. Mankanta dan to din dontog ya bilbilig dowan aben manpalakpak din kakaiw. ¹³ Awni et say gomabay di mapteng ya way silbi na ay kaiw ay maisokat sin pagat. Et danay di pan-nemneman di ipogaw si eng-enggana sin inamag ko,” kinwanin Diyos.

56

Din Kaibilangan Di Ipogaw Ay Mapo Sin Amin Ay Nasyon Ay Ipogaw Diyos (56:1-8)

¹ Kanan Diyos sin ipogaw na, “Say amagen yo din nalinteg ya din kosto tan dandani din pangisalakanak en dakayo et say kailaan din kinalinteg ko. ² Nagasat din mangipapasnek ay mantongpal sin inbagak. Bindisyonak abe din man-illeng ya adi mangipakadodogis sin agew ay pan-ibbayan. Siya abe sin adi man-amag si basol.” ³ Adi koman nemnemen di mangili ay mamati en Diyos ay adi ipalobos Diyos ay maitapi da ay makidayaw sin ipogaw na. Adi koma aben nemnemen di nakapon ay ipogaw ay adi ipalobos Diyos daida ay maitapi sin ipogaw na gapo ta adi dan makaipoli. ⁴ Tan siya na di ibagan Diyos sin nakapon ay mamanol sin agew ay pan-ibbayan ya mangam-amag sin panlaydan Diyos ya mangipapasnek ay mantongpal sin intolag na: ⁵ “Awni et adi malinglingan din ngadan yo sin Timplok ya sin

siyodad ko. Sigsiged di idawat kon dakayo mo din mawad-an si an-ak ay babbabai ya lallalaki, tan polos ay adi kayon malinglingan.”

⁶ Siya na abe di kanan Diyos sin baken Israelita ay naitapi sin ipogaw na ay manglaylayad ya mansilbi en sisya, daida ay mangipateg sin agew ay pan-ibbayan ya mangipapasnek ay mantongpal sin intolag na en daida: ⁷ “Awni et iey kos dakayo sin nasantoan ay dontog ko et manragsak kayo sin beey ko ay pankararagan di ipogaw. Awatek abe din animal ay mapooan ya odom ay idaton yo sin altar ko, tan sin Timplok et pankararagan di ipogaw ay napo sin amin ay ili.” ⁸ Kanan aben Diyos ay nangitaoli sin Israelita ay napilit ay naiey sin addawi, “Awni et waday itapik en daida ay odom ay ipogaw.” ^{9 10 11 12}

57

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

Din Inkarin Diyos Ay Badang Na (57:14-21)

¹⁴ Siya na di kanan Diyos, “Pataolien yon sak-en din ipogaw ko. Kaanen yo amin ay manawad en daida ya esten yo amin ay pandanan da. ¹⁵ Sak-en din nangato ya manakabalin ay Diyos ay matmatago si eng-enggana ya nasantoan di ngadana. Nangatongato ya nasantoan nan kad-ak, ngem makiteeak abe sin ipogaw ay mangibaba si nem-nem da ya mangibabawi si basbasol da ta itaolik din talek ya namnama da. ¹⁶ Adi mantoltoloy din bonget ko ya pangidarumak en daida, tan mo say iyat ko et amangan mo matey da yan sak-en met di nangidawat sin biyag da. ¹⁷ Binmongetak en

daida begew sin kinagamgam da ay manpos si baken dan oka et dinosak ya binaybay-ak daida, ngem makenteg din nemnem da et inpapati da ay mangonod sin lawa ay ogali da.

¹⁸ “Inilak din inamag da, ngem awni et agasak daida. Awni et ipangok ya badangak daida yan liwliwaek abe din maladingitan ¹⁹ ta say idayaw das sak-en. Iawis ko di talna sin amin ay ipogaw, asag-en ono addawi, et agasak daida. ²⁰ Ngem din mangam-amag si lawa et kaman dan din dalloyon di baybay ay adi tomalna ya mangidateng si pitek ya kadodogis. ²¹ Magay talna sin mangam-amag si lawa,” siya nay kanan Diyos.

58

Din Tet-ewa Ay Panagbabawi

¹ Kanan Diyos, “Pan-ipigsam ay mangibogaw ay mangipaammo sin ipogaw ed Israel sin basbasol da. ² Innagew ay mandaydayaw dan sak-en ay kaman dadlon tet-ewa ay layden da ay mangammo sin panlaydak. Et kaman da iman nalinteg ay nasyon ay managtongpal sin bilbilin di Diyos da. Tan kanan da en idawtak daida si kosto ay linteg ya malaydan da ay mandayaw en sak-en.”

³ Kanan din ipogaw ay mansalodsod, “Sinoy silbi na ay itpe mi di dagaang mi ya ibaba mi din awak mi? Tan adi ka met laeng ikaskaso mo say amagen mi di.”

Ngem kanan Diyos ay sombat, “Di katet-ewa na, sin agew ay pangit-itpean yo si dagaang yo yan din bokbokod yo ay pansigdan di nemnemnemen

yo met laeng. Palpaligaten yo abe din pan-ob-
oblaen yo. ⁴ Sin pangit-itpean yo si dagaang yo
yan mabonget kayo sin gagait yo ya man-iibaw
kayo ya dowan kayon man-asidespeg. Ay kanan
yo en malaydanak ya dengngek din kararag yo
sin pangam-amagan yos di? ⁵ Sin pangit-itpean
yo si dagaang yo, manyakog-ong kayo ay kaman
logam. Iaplag yo di sako ay pey-an yos dap-o yan
say bomaktadan yo. Ay siya di di kosto ay iyat
ay mangitpe si dagaang? Ay kanan yo aya en
malaydanak isdi ay am-amagen yo?

⁶ “Siya na di laydek ay amagen di mangitpe
si dagaang: Isaldeng yo ay mamalpaligat si iib-
a yo ya manosowitik en daida. Wayawayaan yo
din mapalpaligat. ⁷ Ibingayan yo sin kanen yo
din mandagaang ya padagosen yo din nabiteg ay
magay beey da. Badoan yo din magay bado na yan
adi yon ipaidam din badang yo sin aag-i yo.

⁸ “Mo say amagen yo di, din bindisyon ko et ka-
man segit sin agsapa ay maneysey-ang en dakayo
et maganno ay mapey-an din sogat yo. Kaman
mangon-ona ay mangipango en dakayo din ki-
nalinteg yo ya din mankoniniing ay kinadiyos
ko di manalaknib abe sin likodan yo. ⁹ Et mo
mankararag kayo yan songbatak. Mo mankedaw
kayo si badang, wadaak ay bomadang en dakayo.

“Mo isaldeng yo ay mamalpaligat, mangoy-
oyaw ya mankalkali si lawa sin iib-a yo; ¹⁰ mo
idawtan yo sin kanen yo din mandagaang ya
idawtan yo din makasapol sin kasapolan da, awni
et pomat-a ay kaman kaagawan din mabolinget ay
nanlilikmot en dakayo. ¹¹ Kanayon abe ay ipang-
pangok dakayo. Sin nakgang ay daga, idawat ko

amin ay kasapolan yo ya papigsaek dakayo. Et kaman kayon garden ay masisibogan si obbog ay adi katkatdok. ¹² Awni et isaad kasin din poli yo din nabayag ay nabakas ay ili et saaden da din nabakas ay bebbeey. Et dakayo din makwani en nangibangon sin nadadael ay alad ya bebbeey.”

¹³ Kanan aben Diyos, “Mo ibilang yo ay nasantuan din agew ay pan-ibbayan ya adi yon say anapen din bokbokod yo ay pansigdan sin agew ay sana, mo banolen yo et adi kayon manbiyahi, man-obla ono mankali si magay silbi na sin agew ay sana, ¹⁴ mawadan to di ragsak yo ay mansilbi en sak-en. Ipangatok dakayo sin pangilan di ipogaw sin intiro ay lobong. Lak-amen yon to din kinabaknang di daga ay indawat ko en ap-apo yo ay Jacob, tan sak-en si Diyos ay nangibagas na.”

59

Din Basol Di Israelita

(59:1-4,6-8)

¹ Adi yo kankanan en nakapsot si Diyos ay adi makaisalakan en dakayo ya nateweng ay adi makadnge. ² Tan din basol yo di mangiaddawin dakayo en Diyos ya gapo ay adi na dengngen din kararag yo. ³ Tan din takkay yo et kaman namansaan si dada ya basol, ya din tepek yo et bomalaan di etek ya lawa ay kali. ⁴ Mo mandarum kayo ya somango kayo sin pangokoman, baken din nalinteg di amagen yo mo adi et man-etek kayo ta say mangabak kayo. Say nemnemen yo abe din iyat yo ay mangpasakit sin iib-a yo. ^{5b} *Say am-amagen yo din panbasolan yo ya pamalpali-gatan yo si iib-a yo.* ⁷ Alisto kayo ay mangamag si

lawa ya manpese si magay basol na. Kanayon ay lawa di panggep yo et olay intoy em-emeyan yo, waday dadaelen yo. ⁸ Adi yo dinan din danan ay maiturong si olnos ya talna, **tan baken nalinteg di pandanan yo. Nakillo di inamag yo ay pandanan, isonga amin ay mandan isdi et adi da makadteng si talna.*

Din Nangipodnoan Di Ipogaw Sin Basbasol Da (59:9-21)

⁹ Kanan din ipogaw, “Siya na di gapo ay maga di mangisalakan en datako sin mamalpaligat en datako ya maga di mangitonton sin kalinteggan tako. An-anapen tako di silaw ay maninggaw en datako, ngem mabolinget din pandanan tako.

¹⁰ Kaman takon nagodab ay mankapkapokap sin dingding ya maisokba sin kaagawan ay kaman et labi. Mo is-o tako din kasasaad tako sin nasalon-at ay ipogaw sin kad-an tako, kaman takon natey.

¹¹ Maladingitan ya maganatan tako ay manseseed si kinalinteg ya kaisalakanan, ngem addawi en datako.

¹² “Apo, adi mabilang nan basbasol mi en sik-a et say kaman mantistigo ay maikontra en dakami, isonga ipodno mi dana ay binmasolan mi. ¹³ Kinonkontra mi ya dinokogan mis sik-a ay Diyos. Adi kami kayman nantongtongpal en sik-a ya pinalpaligat mi din iib-a mi. Pag etek di nem-nemen ya ibagbaga mi. ¹⁴ Matopap din kinalinteg et addawi ay maamag din kosto. Malaslasoy din tet-ewa sin katoptopogan di ipogaw et adi maawat din kosto. ¹⁵ Magay mangibagas tet-ewa, isonga

---

* **59:8** Roma 3:15-17.

say mapaligat din mangisaldeng ay mangamag si lawa.”

Lawa sin pangilan Diyos dana ay mapaspasamak. ¹⁶ Nasdaaw sisya ay mangila ay magay olay esa ay bomadang sin mapaligatan, isonga say osalena din mismo ay panakabalina ya kinalinteg na ay mangisalakan en daida et mangabak sisya. ¹⁷ Din kinalinteg et kaman say manalida sin pagew na. Kaman helmet ay ikalogong na din pangisalakanana sin ipogaw na. Kamanan bado din napigsa ay nemnem na ay manosa ya mangibaes sin napalpaligatan di ipogaw na. ¹⁸ Din dosa ay idawat na sin mangililiget en sisya et maibasara sin inamag da, olay pay din wadas addawi ay il-ili. ¹⁹ Gapo isdi, egyatan ya idaydayaw di ipogaw si Diyos isnan intiro ay daga. Awni et domateng sisya ay kaman napigsa ay ginawang ya mapges ay dagem.

²⁰ Kanan Diyos, “Domateng to ed Jerusalem din mangsobot sin ipogaw ko ay mangibabawi si basbasol da. ²¹ Et mo sak-en pay, siya nay itolag kon dakayo: Manipod ed wani, mawada en dakayo din Ispiritok ya din inpaammok ay kali, et itdo yo nan kalik si odom ay ipogaw. Siya na abe di matongpal sin an-ak yo ya poli yo si eng-enggana.”

60

Din Kaidayawan Di Jerusalem Sin Tapin Di agew (60:1-9)

¹ Bomangon ka ay Jerusalem ta mansilaw ka ay kaman din agew. Dinmateng di pat-a en sik-a tan silsilawan daka sin mankoniniing ay kinadiyos en Yahweh. ² Olay malikmot si bolinget nan lobong,

ngem matinggawan ka pay sin silaw ay mapon
 Diyos et maila din kinadiyos na sin patag mo.
³ Omali dan to en sik-a din nanasyon ya aari gapo
 sin silaw ay wadan sik-a.

⁴ Manmokilang ka ta ilaem din maam-amag.
 Domateng ay masinop nan an-ak mo ay lalaki ay
 mapo sin addawi. Din an-ak mo abe ay babai yan
 kaman dan anak ay bakwaen da ay idateng en sik-
 a. ⁵ Mailam to dana et palalo di ragsak mo, tan iey
 dan to en sik-a din kinabaknang di il-ili. Ikarga da
 sin bapor ay iagadang sin baybay.

⁶ Awni et domateng issa di ipogaw ay mapo
 ed Midian ya Efa ay mangidaydayaw en Diyos.
 Ikoykoyog da di ad-ado ay kamel ay manggen
 si ad-ado ay balitok ya insinso ay alaen da ed
 Seba. ⁷ Maiey to en sik-a din amin ay karnero ed
 Kedar ya Nebayot. Maidaton da sin altar Diyos
 et malaydan isdi. Awni et dadlon paptengen
 Diyos din Timplo na. ⁸ Sino ngin da din bapor
 sin baybay ay ad-ado ay kaman liboo ya kaman
 kalapati ay mantaoli sin beey da? ⁹ Daida din
 bapor ay napo sin addawi ay il-ili ay mangidateng
 sin ipogaw Diyos. Idateng da din palata ya balitok
 da ay pangidaydayaw dan Yahweh ay nasantoan
 ay Diyos tako ay Israelita. Sisyas di nangiturong
 sin odom ay nasyon ay mangidaydayaw en dakayo ay
 ipogaw na. ^{10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22}

61

Din Pangisalakanan Diyos Sin Ipogaw Na

¹ Wadan sak-en din Ispiriton Diyos, tan pinili
 nas sak-en ay en mangikasaba sin siged ay damag

sin nabibiteg. Inbaa nas sak-en ay mangliwliwa sin palalo ay nadadagsenan ya naladingitan, ya ta enak ibaga sin naibabalod ay malokatan din balodan ta mawayaan da. ² Inmibaa abe ta ipaammok sin kaipoipogaw ay dinomteng din timpo ay pangipailaan Diyos sin seg-ang na* *et abakena din kalaban da.* ³ Inmibaa ta enak paragsaken din maladingitan ay ipogaw ed Jerusalem. Sokatak din sadot ya sakit di nemnem da si ragsak da ay layad da ay mangidayaw en Diyos. Maiarig da si makneg ay kaiw ay si Diyos ay mismo di nangimola ta madayaw sisya. ⁴ Awni et isaad da kasin din nadadael ay beey yan bangonen da din il-ili ay nabayag ay nabakas ya nataynan.

⁵ Dakayo ay ipogaw ko, awni et mansilbi di mangili en dakayo. Daida di mangayowan si karnero yo. Daida abe di mangobla sin dagdaga yo ya mangayowan sin kaob-obasan yo. ⁶ Ngem dakayo pay di papadi ay mansilbi en Yahweh ay Diyos tako. Awni et ganasen yo ya it-ek yo din ina yo ay kinabaknang di odom ay nasyon. ⁷ Gapo ta dobli di panakaibabain ya ligat ay linak-am din ipogaw ko, mandobli abe di ganasen da ay ragsak ya kinabaknang sin bokod da ay daga.

⁸ Tan kanan Diyos, “Sak-en ay Diyos et laylaydek din kinalinteg, ngem kaliliget ko din akew ya odom ay lawa ay maam-amag. Sigurado ay idawat kon to din gon-gona da ya waday adi manbalbaliw ay itolag ko en daida. ⁹ Mandinamag to din poli da sin amin ay nasyon et amin ay mangila en daida

---

* **61:2** Lucas 4:16-19.

yan ibaga da ay daida din ipogaw ay binindisy-onak.”

¹⁰ Palalo di ragsak ko begew sin inamag Diyos, tan kamanan inpabado en sak-en din omisalakanana ya kinalinteg na. Maiarig sin osalen di mangasawa ay lalaki ay kaman bedbed di padi ya al-altin di awak ay osalen di makiasawa ay babai. ¹¹ Awni et ipailan din Kangatoan ay Diyos di kinalinteg na sin biyag di ipogaw na et idayaw das sisya sin pangiilaan di ipogaw sin amin ay ili. Sigurado ay matongpal dana ay kaman din kinasiguradon di bomngisan ya gomabayan di bin-i.

62

Din Baro Ay Ngadan Di Jerusalem (62:1-7,10-12)

¹ Gapon sik-a ay Jerusalem, adiak gomiginek mo adi et mankaliak enggana ay maisalakan ka ya maila din pangabakam ay kaman din silaw sin labi. ² Awni et ilaen di kaipoipogaw di pangabakam ya mailan di aari din kaidayawam. Wadan to di baro ay ngadan mo ay si Diyos ay mismo di mangipangadan. ³ Maiarig kan to si nabanol ay korona ay iin-gehan Yahweh ay Diyos mo. ⁴ Et enggay baken kan makwani en “Nabaybay-an ay Ili” ono “Tinaynan di Asawa na” mo adi et “Ili ay Laylayden Diyos” ya “Naragsak ay Nakiasawa” tan laylayden Diyos sik-a ya oka daka. ⁵ Din layad Diyos ay nangiama kasin en sik-a et kaman din layad di baro sin balasang ay asawaena et maiarig ka ay asawa na.

⁶ Kanan Diyos, “Ili ay Jerusalem, wada day binilin ko ay gowardiya sin alad mo et bantayan daka si labi ya kaagawan.” Dakayo ay gowardiya, adi kayo gomiginek, mo adi et kanayon koma ay ipanemnem yo en Diyos din kari na ta adi na polos linglingan. ⁷ Masapol ay itoltoloy yo ay mankararag en sisya enggana ay itaoli na din sigod ay kasasaad di Jerusalem et panbalinena kasin si siyodad ay idaydayaw di intiro ay lobong.
8 9

¹⁰ Dakayo ay taga-Jerusalem, bomala kayo sin siyodad ta man-amag kayo si kalsada ay pandanan din kailian yo ay mantaoli. Man-amag kayo si annawa ay kalsada yan kaanen yo din batbato. Mantood kayo abe si sinyal ta ilaen di ipogaw sin kailiili. ¹¹ Siya na di ibilin Diyos sin amin ay solin di daga: “Ipaammo yo sin ipogaw ed Jerusalem ay omali din mangisalakan en daida yan itaktakina din gon-gona ay idawat na.” ¹² Awni et dakayo nan makwani en “Nasantoan ay Ipogaw Diyos” ya “Ipogaw ay Sinobot Diyos.” Din ili yo abe ay Jerusalem et makwani en “Ili ay Laylayden Diyos” ya “Ili ay Adi Baybay-an Diyos.”

63

Din Pangabakan Diyos Sin Kailiili

¹ Sino din mapmapo ed Bozra ay sakop di Edom* ay nanbabados namansaan si mandada? *Maptemapteng di bado na ya namalkaan si sinyal di kinangato na. Manmandan yan maila di palalo*

---

* **63:1** Ed Edom yan simbolon di am-in ay nasyon ay mangililiget en Diyos ya din ipogaw na.

ay bikas na. Kanana, “Sak-en din nalinteg di kali na ay manakabalin ay mangisalakan.”

² Apay nga namansaan din bado nas mandada ay kaman din badon di nanpespes si obas?

³ Kanan Diyos, “Es-esak ay nangigatigatin sin nanasyon ay kaman din iyat di manpespes si obas. Magay inmali ay binmadang. In-gatin kos daida gapo sin bonget ko et nagolpi din badok ay minansaan din dada da. ⁴ Tan inkeddeng ko ay ed wani di timpo ay isalakan ko din ipogaw ko ya timpo ay dosaek din kalaban da.† ⁵ Nasdaawak tan ilaek yan maga di bomadang, ngem pinmigsagak gapo sin bonget ko et nangabakak. ⁶ In-gatigatin kos daida si bonget ko yan pinabeteng kos dosak‡*et inmayos din dada da sin lota.*”

⁷ Dad-atek din komakaman ay layad Diyos. Idaydayaw ko gapo sin amin ay inamag na para en datako. Dakdake din bindisyona en datako ay Israelita gapo sin seg-ang na ya magay pap-eng na ay layad na. ⁸ Kanan Diyos, “Daida din ipogaw ko et adi dan omietek.” Et insalakanas daida. ⁹ Sin amin ay ligat da et mansakit din nemnem na. Baken baa ono anghel di nangisalakan en daida mo adi et si Diyos ay mismo. Insalakanas daida gapo sin layad ya seg-ang na. Kanayon ay inayayowananas daida ed idi, ¹⁰ ngem kinontra das

---

† **63:4** Naipaammo 19:13,15. ‡ **63:6** Din kanana sin Masoretic Text ya Dead Sea Scrolls et: pinabeteng kos dosak. Din dosan Diyos et maiarig si arak. Mo ad-adoy inomen di ipogaw ay arak, mabeteng da enggana ay matokang da. Siya abe ay ad-adoy lak-amen di nanasyon ay dosa enggana ay dadlon dan madadael. Ilaen abe sin Salmo 60:3; 75:8; Zecarias 12:2. Din kanana sin odom ay manuskrito et: minekmek ko.

sisya et nansadoten da din nasantoan ay Ispirito na. Isonga nanbalin sisya ay kalaban da.

¹¹ Pag da et nemnemen ed bayag sin timpon Moses ay baan Diyos et kanan da, “Into pay si Diyos ay nangisalakan sin ipogaw na ya din pangologo da sin baybay? Into pay sisya ay nangidawat sin nasantoan ay Ispirito na en da Moses ta mantee sin kad-an di kaipoipogaw? ¹²⁻¹³ *Into pay si Diyos ay nangipaila sin panakabalina babaen en Moses et nansianena din danom sin baybay yan inpango na din ipogaw na ay nandan sin gawa na?” Et gapo isdi yan madaydayaw din ngadana si engengana. Si Diyos di nangipango en daida et kaman dan kabayo ay adi maisokba sin kadardaratan.*

¹⁴ Indawtanans daida si pan-illengan ay kaman din baka ay naipastol sin tanap ay magabay di kanen da. Say inyat na ay nangipango sin ipogaw na ta madayaw din ngadana.

¹⁵ Apo, man-osdong ka kod issan ed daya ay nasantoan ya nangato ay beey mo. Into pay din pangay-ayowanam en dakami ya din layad ya segang mo? Into pay din panakabalin mo? Adi ka kod bomaybay-an. ¹⁶ Sik-a din ama mi olay adi omibilang da Abraham en Jacob ay ap-apo mi. Sik-a din kanayon ay nangsobsobot en dakami manipod ed idi. ¹⁷ Apo Diyos, apay nga baybay-am dakami ay omaddawi sin laydem ya komenteg nemnem mi? Mantaoli ka koma ta badangam dakami ay nansilsilbin sik-a ay ipogaw mos engengana. ¹⁸ Dakami ay ipogaw mo yan inoka mi din nasantoan ay lugar mo si sinkaattikan, ngem nay et ay in-gatigatin din kalaban mi din Timplom. ¹⁹ Ibilang mos dakami ay kaman nasyon ay adi

kan polos inturturayan, kaman adi kamin naibil-bilang ay ipogaw mo.

64

(64:1-9)

¹ Apo Diyos, bisngitem koma ed langit ta ilokat mo, ta bomaba ka isnan kad-an mi et manyegyeg din dontog gapo sin kawadam. ² Din bomabaam et kaman koman din iyat di apoy ay mamoo sin maitongo ta panlowagena di danom. Et siya abe ay omali ka koma ta ipailam din panakabalin mo sin mangililiget en sik-a ya panpayegpegem si egyat din kailili sin sangoanam. ³ Sin binmabaam ed idi ay nangipailaam si nakaskasdaaw ay inamag mo, nanpayegpeg da din dontog sin kawadam. ⁴ Maga paylaeng di nakaila ono nakadnge si kaman sik-a ay Diyos ay nangamag si kaman nidi para sin mantalek en sisya. ⁵ Malaydan ka ay mangawat sin maragsakan ay mangamag si kosto ya mangonod sin laydem. Ngem binmonget ka gapo sin basol mi, tan manipod ed bayag, intoltoloy mi kayman ay nanbasol. Intoy iyat mi ngarud ay maisalakan? ⁶ Kinmadodogis kami am-in et am-in ay kinasiged mi yan maiarig si kadodogis ay trapo. Gapo sin basbasol mi, kaman kamin nango ay tobon di kaiw ay itayaw di dagem. ⁷ Maga di mankararag en sik-a ya mankedaw si badang mo, tan dinokogam ya binaybay-am dakami ta lak-amen mi di pantongpalan di basbasol mi.

⁸ Ngem sik-a ay Diyos din ama mi. Dakami din koli yan sik-a din mandamdamily et inamag mo am-in dakami. ⁹ Adi ka koman palalo ay mabonget

en dakami ya adi kan nenemnemen din basol mi si eng-enggana. Pangaasim koma ta seg-angam dakami ay ipogaw mo. ^{10 11 12}

65

Din Baro Ay Daya Ya Baro Ay Daga (65:1-2,17-25)

¹ Kanan Diyos, “Din adi nankarkararag en sak-en et daida di nanpailaak. Din adi nangan-anap en sak-en et daida di nanteng.* Din ipogaw ay adi nandaydayaw en sak-en et ay-ayagak daida ay mangwani, ‘Naeyak ay tomolong.’ ² Naninsin-agew ay ay-ayagak di kaipoipogaw ay mangipipilit ay mangamag si lawa yan say tongtongpalen da din layden da.”†

Gapo ta ipipilit da ay manaydayaw si sinan didiyos ya mangamag si iparit di linteg ko, dosaek daida ay kosto. Ngem laton ay adiak pakidosa din at-atik en daida ay siged di ogali na, tan pinilik daida ay manawid sin ilik ya mansilbi en sak-en isdi. (65:3-16)

3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

¹⁷ “Ilaen yo! Dandani ay manparsuaak si baro ay daya ya baro ay daga et mamingpingsan ay malinglingan to din sigod. ¹⁸ Manragsak kayo et si eng-enggana gapo sin amagek. Tan din baro ay Jerusalem ay amagek et naragsak dan to din

* **65:1** Di esa abe ay kaiologan nina sin Hebreo et: “Nakasaganaak ay manongbat sin kararag di ipogaw ay adi nankarkararag ya nakasaganaak ay datngen da olay mo adi da inman-anap...”

† **65:2** Roma 10:20-21.

ipogaw ay mantee isdi ya panragsakan aben di odom ay ipogaw isnan daga. ¹⁹ Sak-en abe et malaydanak ed Jerusalem ya din ipogaw ko. Awni et sin isdi yan magay madnge ay man-oga ono man-adawag si ligat na. ²⁰ Awni et magay matey ay moyang ya magay masapa ay matey ay nataengan. Tan din mantawen si sin-gasot et maibilang ay anak pay laeng, ya din adi mangdas si sin-gasot et maibilang ay binmasol ay madosa. ²¹⁻²² *Manisaad dan to si beeyan daida ay mismo di manbeey, baken odom. Manmola das obas yan daida met laeng di mangan sin lames na. Omando abe di biyag da ay kaman din kaandon di panbiyagan di kaiw. Ganasen da din bongan di boway da.* ²³ Adi dan man-obla ay magay pantongpalana ono man-anak si lawa di pantongpalana, tan bindisyonak daida ya din ipoli da. ²⁴ Olay daan dan ibaga ono mankalkali da pay laeng, songbatak din kararag da. ²⁵ Awni et man-okob di atap ay aso si anak di karnero. Din layon yan mangan das nabeas ay kaman baka, yan din eweg, tapok di kanena. Magay komat ono domadael sin nasantoan ay dontog ko,” kanan Diyos.

66

Din Pangokoman Diyos Si Kaipopogaw (66:1-2,10-16,18-21)

¹ Kanan Diyos, “Ed langit di pantokdoak ay man-turay, ya din lobong et say pan-andayak, isonga olay sino ay beey di saaden yo et adi omanay si

panteak. ^{2a} *Tan sak-en di nangamag sin am-in ay wada et okak amin daida.* * 3 4 5 6 7 8 9

¹⁰ “Dakayo ay mangipatpateg sin ili ay Jerusalem ya nanladingit ed idi gapon sisya, makiragsak kayo sin ipogaw na ya manragsak kayo gapo en sisya. ¹¹ Mapnek kayon to sin kinabaknang na ay kaman din iyat di moyang ay mapnek sin soson ina na. ¹² Tan kaman din iyat di danom si napno ay ginawang ay manoyas din iyat ko ay mangipaey en dakayo sin kinabaknang di odom ay nasyon. Et mapnek kayo ya kaman kayo din moyang ay ay-ayowanan din ina na dowanen bakwaen ay pasosoen ya abaen. ¹³ Awni et liwliwaek dakayo ed Jerusalem ay kaman din iyat di ina sin nadakdake ay anak na,” kanan Diyos.

¹⁴ Mo ilaen yo ay mapasamak dana et manragsak ya pomigsa kayo. Et siya danay pangammoan yo ay badangan Diyos din mansilbi en sisya ngem mabonget sin mangonkontra et dosaenas daida.

¹⁵ Awni et omali si Diyos ay mangikoyog si apoy. Din kalisa na et kaman alinposapos, yan palalo din bonget na ay manosa sin kalabana. ¹⁶ Tan babaen si apoy ya kampilan, dosaena am-in ay nakabasol et ad-ado di matey. ¹⁷

¹⁸ Kanan Diyos, “Ammok din nemnemnemen da ya am-amagen da. Omaliak ta sinopek din nanasyon ay nankinalasi di kali da et ilaen da din panakabalin ko. ¹⁹ Maammoan da ay sak-en di manosa en daida, yan din odom ay makalasad,

---

* **66:2a** Inam-amag 7:49-50.

ibaak sin nanasyon ya il-ili ay adi pay laeng nakadnge si maipanggep en sak-en ono nakaila sin panakabalin ko. Ibaak daida ed Espanya, Libya, Lydia, Tubal ya Grecia, et dad-aten dan to sin nanasyon ay nay din panakabalin ko. ²⁰ Ikoyog dan to ay isaa din kakailian yo ay wada sin odom ay nasyon et kaman regalo ay idawat dan sak-en. Mangabayo da si kabayo, dangki ya kamel. Manlogan din odom si kariton ya kalisa ay para gobat, et emey da sin nasantoan ay dontog ko ed Jerusalem. Idateng das daida ay kaman din iyat di Israelita ay man-idateng si makan ay maidaton sin Timplok ay naipeey si pankargaan ay nalinis sin sangoanan di linteg. ²¹ Et panbalinek din odom en daida si papadi ya Levita.” ^{22 23 24}

Kankanaey Bible
The Holy Bible in the Kankanaey language of the
Republic of the Philippines

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators of Canada, Inc.

Language: Kankanaey

Translation by: Wycliffe Bible Translators of Canada, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

287e9051-f62a-52c2-b51a-3c821ef89a36